

Nota

Jeugdbeleid Drechterland

'Werk maken van jeugdbeleid'.

INHOUDSOPGAVE

HOOFDSTUK 1	Inleiding	3
1.1	Aanleiding	3
1.2	Aanpak	4
1.3	Opbouw	4
HOOFDSTUK 2	Vertreksituatie	5
2.1	Wat houdt jeugdbeleid in	5
2.2	Gezamenlijke verantwoordelijkheid	5
2.3	Ontwikkelingen in het jeugdbeleid	6
2.4	Landelijke ontwikkelingen	7
	2.4.1 Centra voor Jeugd en Gezin	7
	2.4.2 Elektronisch Kind Dossier (EKD) en Verwijsindex risicojongeren (VIR)	8
	2.4.3 Wet Maatschappelijke Ondersteuning	8
	2.4.4. Ontwikkelingen leerplicht	9
	2.4.5 Harmonisatie kinderopvang en peuterspeelzaalwerk	10
2.5	Regionale ontwikkelingen	10
	2.5.1 Opvoedingsondersteuning	10
	2.5.2 Regionaal Plan van Aanpak De West-Frisse Jeugd	11
	2.5.3 Zorgondersteuning voortgezet onderwijs	11
	2.5.4 Samenwerking Oostelijk West-friesland	11
2.6	Gemeentelijke ontwikkelingen	12
	2.6.1 Centrum voor Jeugd en Gezin	12
	2.6.2 Tiener- en jongerenwerk	12
	2.6.3 Ontwikkelingen Brede School	14
	2.6.4 Veiligheidsoverleg jeugd	15
HOOFDSTUK 3	De lokale situatie	16
3.1	Opgroeien in Drechterland	16
3.2	Wat gaat goed	16
3.3	De gemeentelijke beleidsterreinen	17
	3.3.1 Jeugd en gezondheid/opvoedingsondersteuning	17
	3.3.2 Jeugd en opvang/onderwijs	19
	3.3.3 Jeugd en vrije tijd	21
	3.3.4 Jeugd en veiligheid	23
	3.3.5 Jeugd, wonen en werken	24
	3.3.6 Jeugd en participatie	25

HOOFDSTUK 4	En waar gaan we werk van maken	26
4.1	Inleiding	26
4.2	Waar zitten de knelpunten	26
4.2.1	Voorzieningen voor 12 – 16 jarigen	26
4.2.2	Alcohol en drugs	27
4.2.3	Vandalisme en overlast	28
4.2.4	Voorkomen voortijdig schoolverlaten	29
4.2.5	Jeugdparticipatie	30
4.2.6	Opvoedingsondersteuning en jeugdhulpverlening	31
4.3	Conclusies	32
HOOFDSTUK 5	Uitvoeringsplan	33
5.1	Voorzieningen 12 – 16 jarigen	33
5.2	Alcohol en drugs	34
5.3	Vandalisme en overlast	35
5.4	Voorkomen voortijdig schoolverlaten	36
5.5	Jeugdparticipatie	37
5.6	Opvoedingsondersteuning en jeugdhulpverlening	38

HOOFDSTUK 1. INLEIDING

1.1 Aanleiding

Voor u ligt de nota Jeugdbeleid van de gemeente Drechterland. Onder de titel “**werk maken van jeugdbeleid**” geeft het gemeentebestuur van Drechterland aan op welke wijze er een samenhangend beleid tot stand moet komen gericht op de jongste inwoners (nul tot 23 jaar) van onze ‘jonge’ gemeente. Waarom specifiek een nota over het lokale jeugdbeleid?

Omdat we willen investeren in onze jeugd. We willen voorwaarden scheppen, waaronder de jeugd veilig en gezond kan opgroeien tot zelfstandige volwassenen. We zien hierin een belangrijke taak weggelegd voor de gemeentelijke overheid. Niet voor niets heeft het Rijk voor de gemeente een regierol bedacht. Immers wij als gemeente staan het dichtst bij de burger. En vanuit dat gegeven mag verondersteld worden dat wij een zodanig beleid ontwikkelen én (laten) uitvoeren dat het best aansluit bij de behoefte van de doelgroep. Op maat, lokaal herkenbaar, realistisch en vooral doeltreffend.

De essentie van een goed jeugdbeleid hebben wij als volgt omschreven:

“ Het creëren c.q. bevorderen van een aanbod van activiteiten en voorzieningen waarin jongeren passend bij hun eigen interesses kunnen recreëren en zich kunnen ontwikkelen”. Aanvullend hierop dienen de voorwaarden aanwezig te zijn om problemen met jongeren te voorkomen of op te lossen (uit Welzijnsvisie 2007, gemeente Drechterland.)

Voor de uitwerking van de diverse beleidsterreinen hebben wij in de Welzijnsvisie 2007 aangegeven dat er op onder meer het jeugdbeleid een specifieke beleidsnota wordt opgesteld. Ook in ons collegeprogramma 2006-2010 hebben wij heel nadrukkelijk aandacht besteed aan de noodzaak om te komen tot deze nota.

We citeren:

Wij willen investeren in de jeugd. Hier ligt een belangrijke taak voor de gemeente. Er moet een samenhangend beleid komen van zorg-onderwijs-sport-welzijn. Voor een deel heeft de gemeente in dit samenhangende pakket een rol toebedeeld gekregen (leerplicht, onderwijsbeleid, culturele- en sportvoorzieningen), voor een deel moet dit gebeuren door samenwerking en afstemming met andere instanties (politie en jeugdzorg) Hierbij zal ook de jongerenwerker een rol spelen.

Ons beleid is erop gericht dat onze jeugd opgroeit in een goed leefklimaat. Daarnaast is ons beleid gericht op preventie. Voorkomen dat jongeren afglijden. Jongeren moeten zich ontwikkelen tot zelfstandige en verantwoordelijke volwassenen die een positieve bijdrage leveren aan de maatschappij. Na een inventarisatie en oriëntatie op al datgene wat Drechterland te bieden heeft op dit beleidsveld, zullen wij met concrete voorstellen komen.

Voordat we ingaan op de gehanteerde aanpak waarmee deze nota tot stand is gekomen nog het volgende:

Natuurlijk hebben wij kennis genomen van de vele beleidsnota's die er de laatste jaren landelijk, provinciaal en regionaal zijn ontwikkeld op het terrein van het jeugdbeleid. Het is een 'open deur' om te stellen dat het jeugdbeleid enorm in de belangstelling staat bij alle overheden, welzijns-, gezondheidszorg- en onderwijsinstellingen. Wij hebben er niet voor gekozen om 'een uitvoering

inventarisatie' van het aanbod aan activiteiten, voorzieningen en vooral ook wetgeving, in deze nota op te nemen. Wij hebben er nadrukkelijk voor gekozen om deze nota herkenbaar te laten zijn met een 'lokale invulling'. Met daarbij wel de wetenschap dat de wereld niet 'ophoudt' bij onze gemeentegrens.

1.2 Aanpak

Een nota jeugdbeleid wordt niet van achter een bureau geschreven.

Zoals bekend is in 2007 een intensief en boeiend interactief proces doorlopen om te komen tot deze nota. De gesprekken met de jeugd zelf, met ouders, met professionals en vrijwilligers die actief zijn binnen het onderwijs, hulpverlening en jeugdwelzijnswerk hebben een schat aan informatie opgeleverd. Informatie die de basis vormt voor ons beleid. En niet alleen de basis maar ook inspiratie. En het heeft de wetenschap opgeleverd dat op hoofdlijnen de jeugd van onze gemeente er 'goed voorstaat'. De interactie met alle betrokkenen heeft echter ook het inzicht opgeleverd dat er hiaten zijn.

Zoals een gebrek aan een aanbod van vooral het tienerwerk.

En dat er acties noodzakelijk zijn om invulling te geven aan nieuwe ontwikkelingen zoals het Centrum voor Jeugd en Gezin en opvoedingsondersteuning. Versterking van het preventieve jeugdbeleid is noodzakelijk ten behoeve van de jeugdigen die extra aandacht nodig hebben in Drechterland.

1.3 Opbouw van deze nota

De nota jeugdbeleid Drechterland is opgebouwd volgens vier kernvragen:

1. Waar staat Drechterland nu met haar jeugdbeleid? Met onze voorzieningen, met het aanbod en welke ontwikkelingen (landelijk, regionaal) zijn er te onderkennen? In de hoofdstukken twee en drie volgt een beschouwing van het bestaande beleid op hoofdlijnen.
2. Hoe waardeert Drechterland op dit moment het aanbod? Via de rondgang langs de jeugd zelf, ouders, professionals en onze eigen visie hebben we voldoende voeding gekregen om een afgewogen oordeel te geven over een zestal thema's die centraal staan in ons toekomstig jeugdbeleid. Hoofdstuk vier gaat hier op in.
3. Daarnaast wordt in hoofdstuk vier beschreven waar we naar toe willen met ons jeugdbeleid. In dit hoofdstuk komen onze aandachtspunten voor toekomstig beleid aan bod; wat kan verbeterd worden en welke activiteiten zijn nodig om dit voor elkaar te krijgen.
4. Hoe gaan we uitvoering geven aan onze speerpunten? In het afsluitende hoofdstuk vijf gaan we in op de concrete acties die wij beogen. Wie gaat het doen? Wat is onze (voorwaardenscheppende) rol daarbij. Wat zijn de kosten? En op welke termijn moeten de beoogde acties uitgevoerd zijn?

Veel leesplezier, maar vooral ook dank voor ieders bijdrage aan het "werk maken van Jeugdbeleid" in Drechterland.

HOOFDSTUK 2 VERTREKSITUATIE

Voordat we in deze notitie kunnen schrijven over het aanbod van voorzieningen en activiteiten en vooral ook waar we naar toe willen de komende jaren, is het goed eerst even kort stil te staan bij het begrip “jeugdbeleid”. Wat houdt dit precies in.

2.1 Wat houdt jeugdbeleid in

Volgens de definitie van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) wordt onder “integraal jeugdbeleid” verstaan: *Een beleid dat erin slaagt een samenhangend patroon van voorzieningen en regelingen voor jeugdigen tot stand te brengen dat is afgestemd op hun wensen, behoeften en mogelijkheden en dat voor hen optimaal toegankelijk is.*

Binnen het jeugdbeleid wordt een onderscheid gemaakt naar de drie onderstaande categorieën:

Algemeen jeugdbeleid: Thema's: wonen en leefomgeving, vrije tijd (sport, spel, jeugdwerk, uitgaan en ontmoeting), onderwijs en jongerenparticipatie. Doel: Het creëren van een plezierige en een leefbare omgeving voor de jeugd.

Preventief jeugdbeleid: Thema's: Gezondheid en leefstijl, veiligheid, het voorkomen van problemen van jeugdigen, zoals bijvoorbeeld schooluitval en opvoedingsproblemen. Doel: Het creëren van kansen, ontwikkelingsmogelijkheden en het voorkomen van achterstanden.

Curatief jeugdbeleid: Thema's: Voorzieningen als de jeugdzorg en de jeugdbescherming. Gemeenten hebben ten aanzien van dit beleid slechts een beperkte inbreng. De eerste verantwoordelijkheid voor de vormgeving van dit beleid ligt bij de provincies. Doel: Het oplossen van problemen en achterstanden van en met de jeugd.

Hoewel in de volgende hoofdstukken de drie bovenstaande categorieën niet nader onderscheiden worden, geven deze categorieën aan hoe breed het beleidsterrein van jeugd eigenlijk is en wordt hiermee bovendien duidelijk dat het vele andere beleidsterreinen doorkruist. Interne afstemming en nauwe samenwerking op alle gebieden is hierdoor een voorwaarde om op een goede manier invulling te kunnen geven aan het jeugdbeleid.

2.2 Gezamenlijke verantwoordelijkheid

Het rijk, provincies en gemeenten zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor een samenhangend jeugdbeleid.

Op het gebied van jeugdbeleid streven de drie overheden naar een gezamenlijke visie. Hieronder worden drie notities genoemd die in belangrijke mate richting geven aan het huidige jeugdbeleid:

- Het bestuursakkoord Nieuwe Stijl (Bans) van 1999
- Thema's uit de jeugdagenda 'Operatie Jong' van 2004
- Nota 'Alle kansen voor alle kinderen' 2007 – 2011 van het ministerie van Jeugd en Gezin.

Bestuursakkoord Nieuwe Stijl (Bans) in 1999 is vastgelegd in de nota “Jeugdbeleid in Ba(la)ns”. In deze nota worden vijf criteria genoemd die anno 2008 nog steeds een overkoepelend kader bieden en richtinggevend zijn voor het jeugdbeleid van alle overheden:

- Samen met de jeugd: beleid maken samen mét de jeugd (en hun opvoeders), niet over hun hoofden heen;
- Balans in het jeugdbeleid: aandacht niet alleen richten op de aanpak van problemen, maar ook investeren in de versterking van algemene voorzieningen voor de jeugd;
- Extra aandacht voor risico's: niet wachten tot problemen op latere leeftijd ontstaan, maar kinderen al op jonge leeftijd, en dichtbij huis, adequate zorg en ondersteuning geven.
- De vraag centraal: van belang is een samenhangend voorzieningenaanbod dat antwoord geeft op de vragen van kinderen en jongeren en hun ouders.
- Toegevoegde waarde van projecten: projecten moeten ingezet worden ter versterking van het structurele aanbod.

De thema's uit de jeugdagenda van 'Operatie Jong'. Operatie Jong is een vervolg op eerdere stappen (zoals het Bestuursakkoord Nieuwe Stijl) die de overheden hebben gezet in het jeugdbeleid. Doel is het wegnemen van belemmeringen zodat jeugdigen (en hun ouders) op tijd goed worden ondersteund in hun ontwikkeling. Op 22 juni 2004 heeft het kabinet de notitie Operatie Jong: *'Sterk en resultaatgericht voor de jeugd'* naar de Tweede Kamer gestuurd. In die notitie bepaalt het kabinet definitief de (jeugd)agenda van de Operatie Jong door het kiezen van twaalf thema's* en geeft het aan wat het in het kader van de Operatie Jong wil bereiken.

*(zie voor de twaalf thema's; www.operatiejong.nl)

Nota 'Alle kansen voor alle kinderen' 2007 – 2011, van het ministerie van Jeugd en Gezin. Het nieuwe kabinet heeft jeugd en gezin en kwaliteit van het onderwijs als belangrijke items. Sinds februari 2007 is er een minister voor Jeugd en Gezin, die de opdracht heeft samenhang te brengen in het beleid rond jeugd en gezin, onderwijs en werk.

2.3 Ontwikkelingen in het jeugdbeleid

In zijn nieuwjaarstoespraak van 2008 heeft de burgemeester aangegeven dat 'de jeugd hoog op de agenda' van de gemeente Drechterland staat. Het is een ontwikkeling die in veel gemeenten is waar te nemen. In de afgelopen jaren is steeds duidelijker geworden dat hier een gemeenschappelijk gevoelde opgave ligt, die alleen kan worden aangegaan als er daadwerkelijke bereidheid is om informatie te delen en met elkaar tot resultaten te komen. De regievoering van het jeugdbeleid wordt waar mogelijk bij de gemeente neergelegd. Ondersteuning kan het beste dicht bij huis georganiseerd en aangestuurd worden.

Hieronder volgen een aantal belangrijke ontwikkelingen op landelijk, regionaal en lokaal niveau, waarbij vanzelfsprekend de ontwikkelingen op landelijk en regionaal niveau doorwerken op gemeentelijk niveau.

2.4. Landelijke ontwikkelingen

Vanuit de rijksoverheid is, zoals al eerder gezegd in deze nota, veel aandacht voor de jeugd. Het kabinet heeft een grote ambitie om te zorgen dat elk kind in Nederland goed kan opgroeien en dat de gezinnen daarbij waar nodig snel en goed geholpen worden. Daarbij gaat het om goede basisvoorzieningen dicht bij huis. Om dit te kunnen verwezenlijken zijn er een aantal landelijke ontwikkelingen waar te nemen.

2.4.1 Centra voor Jeugd en Gezin

Het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) is een nieuwe landelijke ontwikkeling ter verbetering van het aanbod in opvoedingsondersteuning en samenwerking van verschillende betrokken organisaties.

De behoefte aan opvoedondersteuning is groot. Hulpverlening dient zo vroeg mogelijk te worden ingezet om escalatie, opeenstapeling of voortduring van problemen zoveel mogelijk te voorkomen voor ouders, kinderen en jongeren. Alle ouders en kinderen moeten, als zij dit willen, met alle mogelijke vragen over opvoeden en opgroeien en voor hulp terecht kunnen bij een laagdrempelig en herkenbare locatie in Drechterland, het Centrum voor Jeugd en Gezin.

De overheid ontwikkelt beleid om jeugdvoorzieningen te bundelen en de regie bij gemeenten te leggen. Een betere samenwerking, informatie-uitwisseling en coördinatie van hulp en zorg door en tussen instanties. Het uitgangspunt wordt één kind, één gezin, één dossier, één organisatie en één financiering. Dit houdt in dat er één plan moet komen als meerdere organisaties bij een gezin betrokken zijn. Hierin moet worden vastgelegd wie verantwoordelijk is voor de coördinatie van zorg.

Definitie:

Een Centrum voor Jeugd en Gezin is voor ouders, kinderen én jongeren (- 9 maanden tot 23 jaar) een herkenbaar en laagdrempelig centraal punt voor opgroei- en opvoedvragen, adequate en passende hulp, en coördinatie van die hulp.

Een dergelijk centrum is er voor alle ouders, kinderen en jongeren, niet alleen voor probleemgezinnen. Want opvoeden en opgroeien is leuk, maar soms ook lastig. Het centrum is ook een centraal punt voor professionals bij vroegtijdige signalering.

Het Centrum brengt diverse instanties en functies samen die nu nog teveel langs elkaar heen werken. Het is dus nadrukkelijk niet de bedoeling een extra (bureaucratische) laag aan te brengen. De toegevoegde waarde staat voorop.

(Definitie uit: "Alle kansen voor alle kinderen", Ministerie voor Jeugd en Gezin, juni 2007)

Het CJG zal gaan uitgroeien tot de spil van de lokale jeugdgezondheidszorg en het lokale jeugdbeleid.

Met de VNG is afgesproken dat in 2011 het basismodel Centrum voor Jeugd en Gezin landelijk dekkend werkt.

2.4.2 Elektronisch Kind Dossier (EKD) en Verwijsindex risicjongeren (VIR)

Het tijdig en integraal aanpakken van (beginnende) problemen begint met een goede signalering. Een voorwaarde hierbij is het gedegen uitwisselen en overdragen van informatie. Om dit te ondersteunen is de ontwikkeling van het Elektronisch Kind Dossier (EKD) in de jeugdgezondheidszorg en de ontwikkelingen in de Verwijsindex risicjongeren (VIR) essentieel.

Het EKD: Het papieren dossier dat in de Jeugdgezondheidszorg (JGZ) wordt gebruikt voor het registreren van zorggegevens wordt gedigitaliseerd. De bedoeling is dat de JGZ- instellingen uiterlijk 01-01-2009 gaan werken met een gemeenschappelijk registratiesysteem. Hierdoor zal de vroegsignalering van risicokinderen kunnen worden verbeterd, wordt integrale JGZ 0 – 19 bevorderd en komt voor de overheden (op termijn) nauwkeuriger beleidsinformatie beschikbaar.

De VIR: Dit is een elektronische applicatie die risicosignalen over jongeren en informatie over betrokken hulpverleners in een vroeg stadium bij elkaar brengt. Verwijsindex systemen bevatten alleen gegevens 'als er iets aan de hand is' met een bepaalde jongere. Het is een belangrijk instrument voor de ondersteuning van de werkzaamheden van hulpverleningsnetwerken. De VNG en het Rijk zijn overeengekomen dat de VIR een landelijke dekking zal krijgen. Om aan te sluiten op de landelijke VIR moeten gemeenten onder andere voldoen aan voorwaarden, waaronder het hebben van een geformaliseerd hulpverleningsnetwerk en een privacyreglement.

Het verdient aanbeveling de invoering van het EKD te koppelen aan de invoering van de VIR en de vorming van een Centrum voor Jeugd en Gezin. De provincie heeft aangegeven dit punt op te pakken.

2.4.3 Wet Maatschappelijke Ondersteuning

Met de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO), die op 1 januari 2007 in werking is getreden, wil de Rijksoverheid een andere verdeling bereiken van de verantwoordelijkheid voor kwetsbare mensen. De gedachte hierachter is dat de toenemende vraag naar zorg, vooral als gevolg van de vergrijzing, op de langere termijn alleen betaalbaar kan blijven als de aanspraak op professionele hulp wordt teruggedrongen.

In de WMO geldt niet langer de professionele zorg als uitgangspunt, maar is de burger eerst zelf verantwoordelijk. De gemeente kan aanvullend bijspringen met professionele hulp. Met andere woorden: de burger voorziet zelf (of in eigen kring) zoveel mogelijk in zijn zorgbehoefte en de gemeente springt in voor het deel waarbij dat niet mogelijk is.

Om dit uitgangspunt te realiseren bindt de WMO de gemeenten aan negen prestatievelden waarop door de gemeenten beleid moet worden gemaakt. Eén van de prestatievelden richt zich specifiek op ondersteuning van jeugdigen. Dit is prestatieveld 2 en deze houdt in:

Op preventie gerichte ondersteuning van jongeren met problemen met opgroeien en van ouders met problemen bij het opvoeden.

Dit prestatieveld heeft betrekking op de in de gemeente wonende jeugdigen en in voorkomende gevallen hun ouders bij wie sprake is van een verhoogd risico als het gaat om ontwikkelingsachterstand of uitval, zoals schooluitval of criminaliteit. Voorwaarde is dat zorg op grond van de Wet op de jeugdzorg niet nodig is of voorkomen kan worden.

Op preventie gerichte ondersteuning

Op het gebied van preventie en vrij toegankelijke hulp aan jeugdigen en ouders met lichte problemen (prestatieveld 2) zijn landelijk vijf functies afgesproken waar preventief jeugdbeleid op lokaal niveau minimaal aan moet voldoen. Deze functies dienen ervoor het preventief jeugdbeleid te versterken en te voorkomen dat kinderen jeugdzorg nodig hebben. Daarnaast, om goede verbindingen te leggen met de geïndiceerde jeugdzorg, voor de kinderen die deze vorm van hulpverlening wel nodig hebben.

Het gaat in dit prestatieveld om opvoed- en opgroei-ondersteuning te onderscheiden in de volgende vijf functies:

Informatie en advies: Hier gaat het om gevraagde en om ongevraagde informatie over opvoeden en opgroeien (voorlichting), en het beantwoorden van specifieke vragen van ouders en jeugdigen.

Signalering van problemen: Het vroegtijdig signaleren van problemen van jeugdigen en opvoeders, ook als de betrokkenen de problemen zelf mogelijk (nog) niet goed onderkennen.

Toeleiding naar het hulpaanbod: Nadat een vraag of probleem is gesignaleerd, hetzij door een jeugdige of ouder, hetzij door anderen, moet zo snel mogelijk hulp worden geboden.

Licht pedagogische hulp: Kortdurende advisering en lichte hulpverlening op momenten dat de opvoeding dreigt te stagneren.

Coördinatie van zorg: Hulp inzetten bij gezinnen met meervoudige problematiek, die geen greep meer hebben op hun eigen situatie. Lokaal dient er een sluitend netwerk te komen dat de problemen van het gezin of jeugdige bij de verschillende instanties bundelt. Er dienen vervolgens afspraken gemaakt te worden over afstemming van hulpverlening.

Deze vijf gemeentelijke functies van het preventief jeugdbeleid vormen samen met het basistakenpakket van de jeugdgezondheidszorg uit de Wet collectieve preventie volksgezondheid de basis voor het model van de Centra voor Jeugd en Gezin

2.4.4 Ontwikkelingen leerplicht.

De uitvoering van de leerplichtwet is een belangrijk instrument bij het terugdringen van ongeoorloofd schoolverzuim en voortijdig schooluitval. Het staat hoog op de landelijke, maar ook op de regionale en lokale, politieke agenda.

Met ingang van 1 augustus 2007 is met invoering van de kwalificatieplicht een wijziging van de leerplichtwet 1969 van kracht geworden. De kwalificatieplicht is in de plaats gekomen van de, moeilijk te handhaven, partiële leerplicht. Dit laatste hield in, dat een jongere leerplichtig was tot het aan het eind van het schooljaar waarin hij/zij 16 jaar werd. Jongeren moeten nu met de kwalificatieplicht tot hun 18e verjaardag een volledig onderwijsprogramma volgen om een startkwalificatie te behalen.

Een startkwalificatie is een diploma van een havo-, vwo- of mbo2-opleiding. Deze is niet alleen te behalen via een voltijdse schoolopleiding. Het is ook mogelijk om de startkwalificatie te behalen in combinaties van werken en leren. De kwalificatieplicht heeft natuurlijk gevolgen voor de uitvoering van de leerplichtwet.

2.4.5 Harmonisatie peuterspeelzalen en kinderopvang

Sinds 1 januari 2005 is de Wet kinderopvang van kracht. De wet regelt wie welke kosten van de kinderopvang voor zijn rekening neemt en stelt regels voor de kwaliteit van de kinderopvang. Als aanvulling op deze wet geldt vanaf het schooljaar 2007/2008 de verplichting voor scholen om tussen 07.30 uur en 18.30 uur opvang aan te bieden. Deze opvang kunnen scholen inkopen bij erkende kinderdagverblijven.

Aan het peuterspeelzaalwerk ligt geen wetgeving ten grondslag. In de notitie van het VNG van oktober 2007: *'Harmonisatie peuterspeelzaalwerk en kinderopvang'* komt naar voren dat het kabinet een sluitend systeem voor kinderopvang 0 - 4 jarigen wil realiseren, onder meer door het harmoniseren van wet- en regelgeving met betrekking tot voorzieningen voor kinderen van 0-4 jaar. Als dit gerealiseerd kan worden, schrijft de VNG in haar notitie dat het huidige peuterspeelzaalwerk dan onder de Wet Kinderopvang zal komen te vallen.

Deze ontwikkeling komt voort uit de gedachte, dat beide vormen van voorschoolse opvang steeds dichterbij elkaar toe groeien. Beiden voorzien in een mix van opvang en educatie. Voor het peuterspeelzaalwerk zal aangestuurd worden naar een verdere professionalisering en kinderopvangorganisaties moeten in staat gesteld worden programma's van voor- en vroegschoolse educatie aan te bieden. Dit is met name van belang voor doelgroepen waar een risico bestaat. Te denken valt aan 0 – 4 jarigen, die de Nederlandse taal niet goed beheersen.

Gemeenten, instellingen voor welzijnswerk, peuterspeelzalen en ondernemers in de kinderopvang moeten langzaam kunnen toegroeien naar een geharmoniseerde situatie. Het streven is dat het wetsvoorstel Harmonisering met ingang van 1 januari 2010 in werking treedt. Het kabinet zal peuterspeelzalen en kinderopvanginstellingen hierop voorbereiden via een implementatietraject.

2.5 Regionale ontwikkelingen

Binnen de regio is er een aantal ontwikkelingen, met actuele thema's. Hier zijn de negen Westfriese gemeenten en vele andere organisaties zoals hulpverlening, politie, justitie, scholen bij betrokken en de gemeente heeft een regierol in het geheel. Deze ontwikkelingen zijn ook maatgevend voor een deel van de beleidsvoornemens binnen de gemeente Drechterland.

2.5.1 Opvoedingsondersteuning

De negen Westfriese gemeenten hebben gezamenlijk een subsidieaanvraag bij de provincie ingediend om opvoedingsondersteuning op lokaal en regionaal niveau te versterken. Deze subsidieaanvraag is nog in een beginstadium. De Westfriese gemeenten willen gezamenlijk gaan onderzoeken of er middels één methodische aanpak opvoedingsondersteuning geboden kan worden. Triple P (Positief Pedagogisch Programma) is zo'n methodiek. Deze onderscheidt vijf niveaus van ondersteuning, afgestemd op de behoeften van gezinnen. Samen bieden deze vijf niveaus een samenhangend systeem van interventies dat ouders voorziet in de door hen gewenste informatie en steun bij de opvoeding. Concreet wordt met dit programma het scholen van professionals die gaan werken met het programma, mogelijk gemaakt. Dit geldt vooral voor professionals zoals: jeugdverpleegkundigen, jeugdartsen, leerkrachten, school maatschappelijk werkers, pedagogen en psychologen.

2.5.2 Regionaal Plan van Aanpak De West-Frisse Jeugd

De gemeenten van West-Friesland + Schagen hebben afgesproken een alcoholmatigingsbeleid te voeren waarin is vastgelegd wat de diverse partijen aan alcoholmatiging en vermindering van druggebruik gaan doen, welke maatregelen genomen worden en hoe de handhaving geregeld zal worden. Op 5 november 2007 is hiervoor een convenant getekend tussen de minister van binnenlandse zaken en de burgemeesters van de West-Friese gemeenten. In dit convenant zijn wederzijdse afspraken over alcoholmatiging, gerelateerd aan veiligheid opgenomen. De gemeenten hebben afgesproken om te bekijken of er meer uniformiteit te brengen is in de lokale regels, bijvoorbeeld over alcoholgebruik op de openbare weg, of over sluitingstijden van de horeca. Daarnaast zullen de gemeenten voorlichting geven aan ouders en jongeren over de gevolgen van overmatig alcoholgebruik voor de gezondheid en de veiligheid.

Voorlichting over alcohol en drugs als preventieproject aan groepen 7 en 8 zal op alle basisscholen in de deelnemende gemeenten gaan plaatsvinden. De gemeente Drechterland heeft hierin de eerste stap gezet. De groepen 7 en 8 van de basisscholen in Drechterland hebben aan het project 'alcohol een ander verhaal' deelgenomen. Ouders en leerlingen hebben dit ervaren als een geslaagd project. De gemeenten willen de alcoholvoorlichting de komende vier jaar als structureel onderdeel van het lesprogramma op de basisscholen gaan aanbieden.

Bovenstaand project is een regionaal samenwerkingsverband tussen de gemeenten, de Brijder Stichting, GGD Hollands Noorden, GGZ centrum West-Friesland en Bureau Jeugdzorg West-Friesland.

2.5.3 Zorgondersteuning voortgezet onderwijs

De negen gemeenten in West-Friesland, Bureau Jeugdzorg Noord-Holland en alle scholen voor voortgezet onderwijs in de regio hebben afgesproken dat op elke school een zorgondersteuner van Bureau Jeugdzorg komt. Deze zorgondersteuner is lid van het Zorgadviesteam van de school en vormt de schakel tussen school en de jeugdhulpverlening. Het Zorgadviesteam bestaat verder uit leerlingbegeleiders en zorgcoördinatoren vanuit de school, een jeugdarts van GGD Hollands Noorden, een schoolmaatschappelijk werker, een leerplichtambtenaar en een vertegenwoordiger van het Orthopedagogisch en didactisch centrum (OPDC) West-Friesland. Het doel van deze zorgondersteuning is om in een zo vroeg mogelijk stadium problemen bij leerlingen te onderkennen en hen verder te begeleiden om erger te voorkomen.

2.5.4 Samenwerking Oostelijk West Friesland.

De leerplichtambtenaren in Oostelijk West Friesland werken de laatste tijd meer samen. Zo wordt vanaf schooljaar 2005-2006 een leerplichtspreekuur gehouden op de RSG in Enkhuizen. Vanaf schooljaar 2006-2007 wordt dit spreekuur afwisselend gehouden door de leerplichtambtenaren van Enkhuizen, Stedebroec, Wervershoof en Drechterland. Vanaf het huidige schooljaar, 2007-2008, wordt ook op het Martinus College in Grootebroek een leerplichtspreekuur gehouden. Het leerplichtspreekuur is bedoeld als een preventief instrument voor de beginnende spijbelaar. Na het gesprek krijgen de ouders van de spijbelaar van de leerplichtambtenaar van de eigen gemeente hier een brief over. Het leerplichtspreekuur voorziet duidelijk in een behoefte, er wordt heel veel gebruik van gemaakt. Met beide scholen wordt ook geëvalueerd of het spreekuur effect heeft. Zowel bij het Martinus College als het RSG hebben de leerplichtambtenaren een voorlichting gegeven. Ook

met de Praktijkschool en het Clusius college is/wordt een afspraak gemaakt voor een voorlichting.

Tenslotte gaan de leerplichtambtenaren én de wethouders ook samen uitvoering geven aan de landelijke leerplichtdag.

2.6 Gemeentelijke ontwikkelingen

Om in het jeugdbeleid te slagen, moet er sprake zijn van een goede onderlinge samenwerking tussen alle betrokkenen. Afhankelijk van de aard van een specifiek beleidsterrein als onderdeel van het jeugdbeleid, zal de gemeente daarin in meer of mindere mate een regisserende rol in vervullen.

2.6.1 Centrum voor Jeugd en Gezin

De gemeentelijke rol zal door het overhevelen van bevoegdheden van Rijk naar gemeente verder groeien. De totstandkoming van een Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) zal de nodige aandacht vergen.

Alle ouders en kinderen moeten als zij dit willen met alle mogelijke vragen over opvoeden en opgroeien en voor hulp terecht kunnen bij een laagdrempelig en herkenbaar punt in de buurt. In 2011 moet er sprake zijn van een landelijk dekkend netwerk van Centra voor Jeugd en Gezin. Dat betekent dat zij voor alles wat te maken heeft met opvoed- en opgroeiondersteuning in hun eigen omgeving terecht moeten kunnen.

In het CJG zullen onder meer taken als opvoedingsondersteuning, jeugdgezondheidszorg, licht ambulante begeleiding en functies op het gebied van advies en melding kindermishandeling worden aangeboden.

Met betrekking tot de totstandkoming van een CJG zijn de negen Westfriese gemeenten bezig met het ontwikkelen van een regionale visie, waarin op hoofdlijnen afstemming wordt gezocht. Uitgangspunt is dat de regionale visie ruimte biedt voor lokale invulling door de individuele gemeenten.

Het is in dit stadium nog niet geheel duidelijk hoe in de gemeente Drechterland het CJG concreet vormgegeven zal worden. De gemeente wil zorg voor de jeugd dicht bij huis en laagdrempelig organiseren, maar kan niet alle hulp bieden. We zullen nauwe aansluiting zoeken met de regionale instellingen zoals Bureau Jeugdzorg, de GGD en de Omring. De organisatie van het CJG zal in de loop van 2008/2009 verder vorm worden gegeven door de gemeente. Dit geldt ook voor de landelijke ontwikkelingen rond het Elektronisch kinddossier en het risicosignaleringsstelsel.

2.6.2 Tiener- en jongerenwerk

De gemeente heeft het afgelopen jaar ingezet op een uitbreiding van het jongerenwerk. Voor de fusie was in de voormalige gemeente Drechterland geen jongerenwerker actief. In de gemeente Venhuizen was er een jongerenwerker met een dienstverband van 20 uur. Na de fusie van de voormalige gemeenten per 1 januari 2006, werd het werkgebied van de jongerenwerker uitgebreid naar de gehele gemeente. In eerste instantie met hetzelfde aantal uren, maar om kwalitatief goed jongerenwerk neer te zetten, gericht op het gehele werkgebied, was het wenselijk om het uren aantal te verhogen naar 28 uur.

De leeftijdsgroep waarop het jongerenwerk zich richt wordt niet strikt afgebakend. Hoewel de gangbare mening is dat 16 t/m 23 jarigen de kerngroep vormen, moet het ook voor iets jongere (vanaf 12 jaar) of iets oudere jongeren (tot 25 jaar) mogelijk zijn om van het aanbod gebruik te maken, wanneer deze behoefte blijkt te bestaan.

De functie tienerwerk was in de gemeente Drechterland geen aparte functie. De doelgroep van 12 tot 16 jaar viel tot 1 januari 2008 onder het jongerenwerk.

Tieners hebben echter andere behoeften dan jongeren en hebben daarom ook een andere aanpak nodig. Vooruitlopend op de ontwikkelingen binnen het jeugdbeleid, voorzag de gemeente om die reden in de behoefte om zich meer te richten op tieners (de doelgroep tussen 12 en 16 jaar), door het aantrekken van een tienerwerker voor 18 uur per week.

Het belang van een goede samenwerkingsrelatie tussen de tienerwerker en de jongerenwerker is groot. Taakaccenten tussen beide uitvoerende krachten verschillen, maar zij zijn gezamenlijk aan het werk met dezelfde doelgroep en op dezelfde locaties. Beiden bieden ondersteuning aan jeugdverenigingen en hebben een coachende rol bij vrijwilligers.

Het tienerwerk zal zich hoofdzakelijk richten op accommodatiegebonden activiteiten, een activiteitenaanbod gericht op de wensen en behoeften van kinderen en tieners tot ongeveer 16 jaar. Initiatieven tot het organiseren van activiteiten vanuit de tieners zelf, worden gestimuleerd.

Het jongerenwerk richt zich naast het organiseren van activiteiten ook op het 'ambulante' werk. Dit houdt in, het actief benaderen van jongeren die regelmatig op straat hangen en mogelijk in een kwetsbare positie (dreigen) te verkeren. Dit kan variëren van regelmatig spijbelen tot overlast en kleine criminaliteit. Het gaat om jongeren die moeilijk te bereiken zijn en die dikwijls de verkeerde keuzes maken (alcohol- en druggebruik).

Het uitgangspunt van de gemeente bij het uitbreiden van het tiener- en jongerenwerk was het activiteitenaanbod in met name Venhuizen op het huidige niveau te continueren en daarnaast het opbouwen van het tiener- en jongerenwerk in het voormalig Drechterland. Maar het is veel meer dan dat geworden. Beide jeugdwerkers zijn op heel actieve wijze bezig om het jeugdwerk in Drechterland gestalte te geven. Dit doen zij op zeer enthousiaste en creatieve wijze. Ze benaderen op actieve wijze tieners- en jongeren, presenteren zich bij jeugdverenigingen en op scholen en ze ontplooiën vele nieuwe initiatieven waardoor het aanbod van jeugdactiviteiten in de gemeente Drechterland langzaam groeit.

Met de komst van een nieuwe accommodatie voor de jeugd in Hoogkarspel, hebben de tiener- en jongerenwerker ook een vaste werkplek gekregen in deze dorpskern.

Naast het organiseren van activiteiten is het ontwikkelen van een website voor de jeugdactiviteiten in Drechterland één van de nieuwe initiatieven om het jeugdwerk op de kaart te zetten, Hierin komt bijvoorbeeld een actuele jeugdagenda, een vermelding van de verschillende actieve jeugdverenigingen en een forum met ruimte voor discussies. Dit initiatief komt onder andere tot stand in overleg met de tiener- en jongerenwerker.

Door de positie van de tiener- en jongerenwerker (nabij de jongeren), is de tiener- en jongerenwerker een belangrijke partner in verschillende ketens. Zowel als het gaat om signalering van problemen (zoals voortijdig schooluitval), als bij de aanpak van hanggroepjongeren.

2.6.3 Ontwikkelingen Brede School

De gemeente Drechterland heeft zich de afgelopen jaren ingezet om het Brede School concept mogelijk te maken in de verschillende dorpskernen. Het voorzieningenaanbod was beperkt en doelstelling was de leefbaarheid in de dorpskern te vergroten.

Op 22 september 2004 werd in dorpskern Wijdenes de Brede School 't Wijde Nest geopend. De kern van de Brede School gedachte in Wijdenes, is dat door de samenwerking van verenigingen, instellingen en onderwijs een sluitend netwerk van voorzieningen kan ontstaan waarbij enerzijds ontwikkelingskansen worden geboden aan kinderen, jongeren en ouderen en de Brede School anderzijds kan fungeren als een ontmoetingspunt, waardoor de sociale samenhang binnen de gemeenschap wordt bevorderd.

Nu, na 3,5 jaar met een actieve Brede School in Wijdenes, kunnen we terugkijken op een aantal succesvolle jaren met een groot en divers activiteitenaanbod voor alle doelgroepen.

Na het besluit tot voortzetting van het Brede School concept in 't Wijde Nest is gekeken naar een verdere uitbreiding van de Brede School ontwikkeling in andere kernen. Hierbij is de kern Hoogkarspel in beeld gekomen. Niet alleen vanwege het feit dat er in Hoogkarspel een multifunctionele onderwijsaccommodatie is, maar ook vanwege het gegeven dat de kern Hoogkarspel op het gebied van sociaal-cultureel werk en kinder- en tienerwerk niet rijk bezaaid is.

Uitbreiding van het brede school concept naar de dorpskern Hoogkarspel wordt door de gemeente als zeer kansrijk gezien om meerdere zaken tegelijkertijd aan te pakken, te weten;

- Er wordt een concrete invulling gegeven aan het vormgeven van "de Brede School". De basisscholen van Hoogkarspel werken hierin samen met het jeugdwerk, peuterspeelzaalwerk en kinderopvang.
- Afstemming tussen en met scholen, peuterspeelzaalwerk en kinderopvang zal dan ook direct een positief effect hebben op de 'zorgontwikkeling van kinderen' (signaleringsfunctie).
- Het biedt een uitgelezen kans om het activiteitenaanbod voor kinderen en tieners in Hoogkarspel uit te breiden.
- Ontwikkeling van het kinder- en tienerwerk biedt een goede basis voor het toekomstige jongerenwerk in Hoogkarspel.

Een projectgroep onder regie van de gemeente is op dit moment zeer actief om middels een plan van aanpak een Brede School in de dorpskern Hoogkarspel te realiseren. De Brede School Hoogkarspel wordt in eerste instantie ingericht voor de doelgroep van 0 -16 jaar.

In de toekomst wordt naar de mogelijkheden gekeken voor de ontwikkeling van Brede Scholen in andere dorpskernen van de gemeente Drechterland.

Voor de ontwikkeling en de continuering van de brede scholen, is een Brede School coördinator werkzaam. Met de komst van de nieuwe Brede School coördinator sinds 1 januari 2008 is het aantal uren uitgebreid van 5 uur naar 13 uur.

2.6.4 Veiligheidsoverleg jeugd

Sinds september 2007 heeft de gemeente een veiligheidsoverleg jeugd, oftewel een project voor de (preventieve) aanpak van jeugdoverlast. Al jaren is 'hangen op straat' een populaire vrijetijdsbesteding. Een vrijetijdsbesteding die bij inwoners van Drechterland overlast en ergernis kan opleveren. Hangen mag, maar sommige jeugdgroepen laten grensoverschrijdend gedrag zien. Dit wil de gemeente graag een halt toeroepen. De gemeente heeft een rol in de regie van het verminderen van deze overlast.

Politie, leerplichtambtenaar, de jongerenwerker en beleidsmedewerkers openbare orde en veiligheid en jeugd richten zich op een planmatige aanpak van jeugdoverlast. Doel van dit project is om via een inventarisatie en analyse van de problematiek, te komen tot een concreet actieplan. In dit overleg wordt niet alleen gekeken naar grensoverschrijdend gedrag van jongeren, maar ook naar risicofactoren en de kwetsbare kanten van jongeren.

HOOFDSTUK 3 De lokale situatie

3.1 Opgroeien in Drechterland

Drechterland is een gemeente met acht kernen met 18.821 inwoners (per 01-01-2008). Iedere kern voor zich, heeft haar eigen historisch gegroeide verschillen in cultuur en eigenheden. In Drechterland wonen bijna 5700 kinderen en jongeren in de leeftijd van 0 – 23 jaar (peildatum 31-12-2007). Dit betekent dat zij bijna een derde deel uitmaken van de gemeentelijke bevolking.

Tot het 12^e levensjaar groeit de jeugd vooral op binnen de eigen dorpskern en in een veilige sociale dorpsomgeving. Ze nemen deel aan allerlei sociale verbanden zoals het gezin, de peuterspeelzaal, de kinderopvang, de school, de buurt, sport en cultuur. Voor deze groep jeugd zijn basisvoorzieningen dichtbij heel belangrijk.

Vanaf het 12^e levensjaar richten tieners en jongeren zich minder op het gezin en bouwen meer hun eigen leven op. De leefomgeving verruimt van buurt en dorpskern tot de stad (door het voortgezet onderwijs) en later de regio of nog verder. Eigen leeftijdsgenoten worden een steeds belangrijker referentiekader.

Met heel veel jeugdigen in Drechterland gaat het uitstekend. De voorwaarden voor een gezonde ontwikkeling zijn voor jeugdigen in Drechterland relatief gunstig. Het Verwey-Jonker Instituut heeft in 2006 aan de hand van verschillende indicatoren (jeugdcriminaliteit, achterstandswijken, schoolverzuim, speelruimte e.d.) de kindvriendelijkheid van de Nederlandse gemeenten onderzocht. Van de 443 gemeente stond Drechterland op de dertiende plaats en over dit resultaat mogen wij best tevreden zijn.

Maar wanneer we het hebben over jeugdbeleid mogen we onze ogen ook niet sluiten voor de problemen die zich ook in onze gemeente voordoen onder kinderen en jongeren. De problemen die zich onder jeugdigen voor kunnen doen, worden als beleidsthema's in deze nota in hoofdstuk 4 verder uitgewerkt.

3.2 Wat gaat goed

De jongeren uit Drechterland vertonen in het algemeen een beeld van Hollands welvaren. Ze zitten lekker in hun vel, hebben voldoende vrienden en groeien op in een thuissituatie die voldoende steun biedt. De Drechterlandse jeugd houdt niet van stilzitten: ze vervelen zich zelden en de overgrote meerderheid is zeer actief, vooral in het beoefenen van sport. Bijna een kwart van hen beoefent zelfs meer dan één sport. Favoriet zijn voetbal, zwemmen, tennis, atletiek, fitness en gymnastiek en dit alles gebeurt vooral in verenigingsverband. Het sporten en het lidmaatschap van sportverenigingen is onder jongeren uit Drechterland een stuk hoger dan landelijk. Ditzelfde geldt voor het lidmaatschap van andere vormen van vrijetijdsbesteding. Driekwart van de scholieren heeft een betaalde (bij)baan. Ook wordt er door veel jongeren seizoenswerk verricht.

De jongeren kunnen over het algemeen als een gezonde en actieve populatie van aanpakkers worden gekarakteriseerd.

Met de informatie uit alle bijeenkomsten hebben we geconstateerd dat we in Drechterland op de goede weg zitten. Er wordt door de jeugd veel gesport, sommige kinderen zijn lid van twee

verenigingen. Ook de kwaliteit van het onderwijs is meer dan voldoende. De onderlinge samenwerking tussen de basisscholen verloopt goed. Er zijn verschillende overlegmomenten en naast het aanbieden van een volwaardig lesprogramma, zijn de scholen bereid om aandacht te schenken aan actuele thema's binnen de lessen. Kunsteducatie en voorlichting over alcohol en drugs zijn hier bijvoorbeeld thema's van.

Jeugdbeleid betreft een groot aantal werkvelden en beleidsterreinen. Om de gemeentelijke verantwoordelijkheid te kunnen invullen is het nodig zicht te hebben op de voorzieningen die voor jeugdigen voorhanden zijn, en moet de samenhang en het onderscheid tussen de verschillende terreinen/voorzieningen duidelijk worden gemaakt.

3.3 De gemeentelijke beleidsterreinen

Het jeugdbeleid beslaat zes themavelden. Hieronder volgt een beschouwing op hoofdlijnen.

3.3.1 Jeugd en gezondheid/opvoedingsondersteuning

Ouders hebben de eerste verantwoordelijkheid voor de opvoeding van hun kind. Daarnaast kunnen ouders en/ of kinderen die problemen ervaren in de opvoedingssituatie ondersteuning vragen of begeleiding krijgen bij het opvoeden.

Binnen het beleidsterrein jeugd en gezondheid/opvoedingsondersteuning zijn een aantal partners, die een regionale functie vervullen van belang. De jeugdgezondheidszorg (JGZ), uitgevoerd door de West-Friese Zorggroep Omring (0-4 jaar) en de GGD (4-19 jaar) , de Brijder Stichting verslavingszorg, de zorgnetwerken, Bureau Jeugdzorg en school maatschappelijk werk. De jeugdgezondheidszorg is de laatste jaren sterk in beweging.

Jeugdgezondheidszorg 0 -19 jaar

Sinds de invoering van de aangepaste Wet collectieve preventie volksgezondheid (Wcpv) op 1 januari 2003 is er nogal wat veranderd in de jeugdgezondheidszorg (JGZ). Allereerst is de 'knip' tussen de zorg van 0 – 4 jarigen en 4 – 19 jarigen verdwenen. De Omring voert de zorg uit voor 0 - 4 jarigen. De zorg voor 4 – 19 jarigen is in handen van de GGD. De gemeente moet ervoor zorgen dat de Omring en de GGD hun aanbod op elkaar afstemmen en samen het basistakenpakket JGZ uitvoeren. De gemeenten zijn verantwoordelijk voor de financiering van de jeugdgezondheidszorg.

Het basistakenpakket JGZ moet leiden tot uniformiteit en kwaliteit in de zorg aan kinderen en jongeren van 0 - 19 jaar. Er is sprake van een uniform deel en een maatwerkdeel. Het uniforme deel van het basistakenpakket bestaat uit producten die uitvoeringsorganisaties aan alle kinderen en jongeren op een bepaalde leeftijd aanbieden. De inhoud van het maatwerkdeel is niet wettelijk vastgelegd en kan aan de lokale situatie worden aangepast. De gemeente Drechterland heeft de vrijheid om te kiezen in welke mate en op welke wijze maatwerkproducten worden afgenomen. Jaarlijks wordt dit afgestemd op de lokale behoefte.

In de gemeente Drechterland hebben wij op dit moment de volgende maatwerkproducten:

- Opvoedspreekuur:

Biedt informatie en advies in een vroeg stadium bij opvoedingsvragen of lichte opvoedingsproblemen voor ouders.

- Zorgnetwerk:

Versterken van het lokale netwerk rondom (mogelijke) risico- en probleemkinderen en /of gezinnen.

- Homestart:

Een programma dat door middel van vrijwilligers ondersteuning, praktische hulp en vriendschap biedt aan ouders met jonge kinderen tot en met 6 jaar. De gezinnen geven zélf aan op welke gebieden zij meer steun wensen

Brijder Stichting verslavingszorg

De Brijder Stichting verslavingszorg ontwikkelt activiteiten en voert vooral projecten uit rondom alcoholgebruik, druggebruik en gokken voor de jeugd en jongeren. Dit vaak in samenwerking met de GGD en/of andere organisaties. Deze projecten hebben een preventief karakter. Daarnaast verzorgen ze de begeleiding bij verslavingen en trainen professionals in het kader van deskundigheidsbevordering.

Bureau Jeugdzorg

Bij Bureau Jeugdzorg kunnen kinderen en ouders, beroepskrachten en andere betrokkenen terecht als er problemen zijn met opgroeien of opvoeden. BJZ verleent hulpverlening op vrijwillige basis, vormt de toegang tot intensieve vormen van jeugdzorg en is de uitvoerende instantie van jeugdbescherming en jeugdreclassering. Daarnaast wordt, naar aanleiding van vragen en meldingen over kindermishandeling, advies en consultatie gegeven en onderzoek verricht. Tevens ondersteunt BJZ beroepskrachten van gezondheidszorg en onderwijs en voert diverse projecten uit voor risicojeugd. Een van deze projecten in Westfriesland is Parachute.

Project Parachute: Dit is een project voor jongeren van 12-23 jaar, die nog niet of nauwelijks met de politie in aanraking zijn gekomen, maar wel het risico lopen in het criminele circuit te belanden, en in aanraking dreigen te komen met de politie, door intensieve begeleiding te leiden naar onderwijs en/of werk. Het is kortdurende intensieve hulpverlening, met als doel:

- Voorkomen van ernstige problemen op meerdere leefgebieden.
- Voorkomen van schooluitval en crimineel gedrag.
- Het voorkomen of verminderen van criminaliteit en overlast waardoor een veiliger woonomgeving ontstaat.
- Het bieden van toekomstperspectief aan deelnemende jongeren.
- Het bevorderen van de samenwerking tussen instellingen die betrokken zijn bij de doelgroep.

Van de uitgestroomde cliënten wordt er bij meer dan 60% verbetering bij de drie leefgebieden (wonen, werk, en school) geconstateerd. Verbetering in de thuissituatie wordt bij bijna 75% van de deelnemers geconstateerd. Op jaarbasis worden ± 40 jongeren begeleid. De jongeren wonen in Westfriesland.

Algemeen maatschappelijk werk Drechterland

Het maatschappelijk werk is een eerstelijns voorziening in de geestelijke gezondheidszorg. Het hulpaanbod bestaat uit het verschaffen van informatie en advies, het bieden van begeleiding en ondersteuning, of zo nodig het doorverwijzen naar de juiste hulp. Zij werken samen met andere hulpverleners uit de eerste lijn, zoals huisartsen, thuiszorg, wijkverpleegkundigen andere AMW-instellingen, GGZ, maar ook met partners uit de tweedelijns hulpverlening en met de gemeente. Overleggen zijn er ten behoeve van kennisoverdracht, maar ook casuïstiekbesprekingen

Schoolmaatschappelijk werk

Voor sommige problemen van kinderen moet de school de hulp inroepen van deskundigen buiten de school. Scholen en ouders kunnen hiervoor een beroep doen op het

schoolmaatschappelijk werk. De schoolmaatschappelijk werker verricht onderzoek naar de achtergronden en betekenis van opvallend gedrag van kinderen.

Na het onderzoek, waarbij de school en de ouders betrokken worden, zal geprobeerd worden de situatie te verbeteren of wordt een advies verstrekt over verwijzing naar verdere behandeling. Stichting AMW Drechterland voert het schoolmaatschappelijk werk in onze gemeente uit. Het schoolmaatschappelijk werk is geïntegreerd in de zorgadviesteams (ZAT's).

3.3.2 Jeugd en opvang/onderwijs

Peuterspeelzaalwerk:

Landelijk krijgt de peuterspeelzaal een steeds groter belang toebedeeld. Bezien vanuit de levensfase van een kind bevindt de peuterspeelzaal zich (samen met de kinderopvang) tussen het consultatiebureau en het basisonderwijs en vormt de eerste schakel in het kader van de doorgaande ontwikkelingslijn. Het is een laagdrempelige voorziening, goed ingebed in de lokale situatie. Doelstelling van de peuterspeelzalen is voor kinderen een leef- en ervaringswereld te creëren, waarin peuters in staat worden gesteld zich individueel en in groepsverband te kunnen ontplooiën. Ontwikkelingsstimulering speelt een belangrijke rol. De peuterspeelzalen hebben een signalerende functie ter voorkoming van ontwikkelingsachterstanden. In de gemeente Drechterland participeert het peuterspeelzaalwerk vanwege deze functie in verschillende overlegstructuren.

De gemeente Drechterland heeft 2 peuterspeelzaalbesturen, waaronder 5 peuterspeelzalen vallen. In totaal worden er 290 peuters opgevangen, verdeeld over 11 groepen. Op dit moment zijn er geen wachtlijsten voor de peuterspeelzaal, er is voldoende capaciteit. Er is een lichte afname waar te nemen, maar dit wordt mogelijk veroorzaakt door een toename in de kinderopvang. Dit heeft met een gunstige financiële regeling te maken.

De peuterspeelzaal biedt het kind in de leeftijd tussen 2,5 en 4 jaar de mogelijkheid tot ontwikkeling van sociale vaardigheden. Er wordt op een speelse manier contact gelegd met leeftijdgenoten en hun ouders/verzorgers.

De peuterspeelzalen vormen mede door het hoge bereik een belangrijke schakel in het proces van (vroeg)signalering van mogelijke achterstanden in de ontwikkeling van kinderen. Zowel de gemeente als de peuterspeelzalen hebben de ambitie uitgesproken om door middel van o.a. deskundigheidsbevordering van het inhoudelijk beleid en een verdergaande professionalisering in de organisatiestructuur de kwaliteit van het peuterspeelzaalwerk te verbeteren.

Sinds 2007 zijn er oriënterende gesprekken tussen de twee stichtingsbesturen over een eventuele fusie. De gemeente ziet een fusie als een mogelijkheid voor een verdergaande professionalisering binnen het peuterspeelzaalwerk. Ook de besturen van de peuterspeelzalen zien een verdergaande samenwerking als een mogelijkheid om de werksoort binnen onze gemeente een gezonde en stevige positie te geven. De ervaring heeft geleerd dat om een verdergaande samenwerking en een fusie gestalte te geven er een coördinator nodig is die de verschillende organisatorische zaken samenbrengt. Indien nodig zal de gemeente de peuterspeelzalen financieel ondersteunen bij coördinerende werkzaamheden en om het fusieproces goed te laten verlopen.

Kinderopvang:

In de gemeente zijn drie organisaties voor kinderopvang werkzaam. De gemeente heeft geen aandeel meer in de realisatie van kinderopvang. Op 1 januari 2005 is de Wet Kinderopvang in werking getreden. Deze wet gaat uit van een vraaggestuurde financiering van de kinderopvang waarbij de ouders de middelen zelf in handen krijgen. De financiering van de kinderopvang

wordt overgelaten aan ouders, werkgevers en rijksoverheid. Daarmee is de uitvoering van de kinderopvang niet meer een gemeentelijke taak. De gemeente kan hooguit zorgen voor gunstige voorwaarden. De gemeente registreert kinderopvang en houdt (via de GGD) toezicht op kwalitatief goede kinderopvang (veiligheid, gezondheid, pedagogisch beleid, accommodatie en inrichting).

Scholen zijn sinds 1 augustus 2007 verplicht om, als ouders dit vragen, te regelen dat er buitenschoolse opvang beschikbaar is. De tussenschoolse opvang is een essentiële waarborg voor (werkende) ouders. Veel scholen hebben dit via professionele kinderopvang organisaties geregeld. Het belang van een goede invulling van een dergelijke voorziening wordt onderschreven door de gemeente.

In navolging van de landelijke ontwikkelingen zal in 2008/2009 gemeentelijk beleid ontwikkeld worden met betrekking tot de harmonisatie van het peuterspeelzaalwerk en de kinderopvang.

Onderwijs

Het basisonderwijs vormt een belangrijk onderdeel in het leven van 4 tot 12 jarigen. De kwaliteit van het onderwijs en de mogelijkheden tot ontplooiing die daar geboden worden, vormen de basis voor de verdere ontwikkeling. De 11 basisscholen bieden een breed pakket aan mogelijkheden. Er is binnen de gemeente geen school voor speciaal en voortgezet onderwijs kinderen gaan hiervoor naar Grootebroek, Enkhuizen of Hoorn.

Er is een grote samenhang tussen onderwijs en jeugdbeleid en de scholen zijn daarin een belangrijke partner. Als onderwerpen komen om die reden aan bod onder andere de leerplicht, RMC en samenwerkingsverbanden, aanpakken van het schoolverzuim en het aanpakken van voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie.

RMC

De RMC, Regionale Meld- en Coördinatiefunctie, is een regionale functie. Voor de regio West Friesland is Hoorn de contactgemeente. Het RMC houdt zich bezig met het terugdringen van het aantal voortijdig schoolverlaters in de leeftijd van 17-23 jaar. De RMC heeft de wettelijke taak om te werken aan de opbouw van een netwerk op het gebied van doorverwijzing, begeleiding, plaatsing en volgen van voortijdig schoolverlaters. Ook heeft de RMC een taak op het gebied van melding en registratie van jongeren zonder startkwalificatie.

Jongeren die aan het eind van het schooljaar zonder startkwalificatie de school verlaten, krijgen een oproep van het RMC. Er wordt onderzocht of deze jongeren alsnog een startkwalificatie kunnen halen, hiertoe wordt een opleidingstraject voor de jongeren uitgezet. Lukt dit niet dan wordt bemiddeld naar werk. Het streven is in ieder geval een goede dagbesteding voor de jongere te vinden.

Regionaal hebben de leerplichtambtenaren gemiddeld één keer per zes weken overleg over allerlei leerplicht of leerplicht gerelateerde onderwerpen. Dit overleg wordt voorbereid en voorgezeten door de RMC-coördinator.

In het schooljaar 2006/2007 zijn bij de trajectbegeleiding 110 jongeren meer aangemeld dan het schooljaar 2005/2006. Dit is een toename van 68%. Van de totaal 270 bij het RMC aangemelde jongeren waren er 24 afkomstig uit de gemeente Drechterland.

Verzuim

Op de basisscholen is van ongeoorloofd verzuim nauwelijks sprake. Wat hier meer voorkomt is het 'luxe verzuim'. Dit is het geval bij een dagje eerder weg met vakantie of toch proberen om buiten de schoolvakanties weg te gaan. De directeuren van de basisscholen gaan hier goed mee om, het luxe verzuim blijft binnen de perken. Bij meer dan 10 dagen verlof buiten de schoolvakanties is toestemming van de leerplichtambtenaar nodig.

Op de scholen voor voortgezet onderwijs komt schoolverzuim meer voor.

Schoolverzuim kan een signaal zijn voor achterliggende problematiek. Het is dan ook van groot belang om goed te achterhalen wat de werkelijke redenen van het verzuim zijn. Het komt steeds minder voor dat een notoire spijbelaar 'zomaar spijbelt', vaak is er veel meer aan de hand wat zich uit in spijbelgedrag. Het Zorg Advies Team (ZAT), binnen de school voor voortgezet onderwijs, is vaak een eerste vangnet. Hier worden niet de 'echte' spijbelaars besproken maar wel de, met een toename van de complexiteit van de problematiek, de probleemjongere. Het ZAT wordt voorgezeten door de zorgcoördinator van de school. Naast een leerplichtambtenaar maakt, indien aanwezig, de schoolmaatschappelijk werker of intern begeleider deel uit van het ZAT.

De jeugdcoördinator van de politie, medewerker van de Brijderstichting, de schoolarts en een medewerker van de GGZ en bureau Jeugdzorg kunnen ook deel uitmaken van het uitgebreide zorgteam. Hoe het zorgteam er uit ziet, kan variëren binnen de scholen. Een en ander is natuurlijk ook afhankelijk van de soort voortgezet onderwijs en de grootte van de school.

Een goede en consequent doorgevoerde verzuimregistratie is van cruciaal belang bij de aanpak van schoolverzuim. Binnen de school zelf komt het voor dat de verschillende afdelingen anders omgaan met de verzuimregistratie.

De gemeentelijke leerling-registratie wordt voor alle gemeentes in West Friesland centraal uitgevoerd door de gemeente Hoorn.

3.3.3 Jeugd en vrije tijd

Vrije tijd is een breed begrip. Er kan hierin een onderscheid gemaakt worden in georganiseerde en ongeorganiseerde vrije tijdsbesteding. Onder de eerste categorie kan het spelen in verenigingsverband geschaard worden. Te denken valt aan sportverenigingen, maar ook culturele activiteiten als muziek, dans, knutselen, bibliotheek. Onder de tweede categorie vallen openbare speelgelegenheden, uitgaan, ontmoetingsplaatsen voor jongeren.

Prioriteit binnen het thema jeugd en vrijetijdsbesteding ligt thans bij de ondersteuning van verenigingen die zich specifiek inzetten voor jeugdigen. Daarnaast dienen er blijvend voldoende openbare speelvoorzieningen te zijn die voorzien in de behoefte van de jeugdigen.

Recreatie

Speelterreinen: In Drechterland hebben we op dit moment 66 openbare speelterreinen. Deze speelterreinen zijn voornamelijk ingericht voor kinderen in de leeftijd van 0 t/m 12 jaar.

Trapveldjes: Naast de speelterreinen zijn er binnen de acht kernen verschillende trapveldjes aangelegd. Deze trapveldjes worden met name gebruikt door jongeren in de leeftijd van 8 tot 20 jaar. Daarnaast zijn in Hoogkarspel, Westwoud en Venhuizen half-pipes geplaatst voor de skatende jeugd.

Zwembaden: Drechterland beschikt over twee openlucht zwembaden, 't Hemmerven in Hem en het Streekbad in Hoogkarspel. Gezamenlijk ligt het aantal bezoekers van deze zwembaden jaarlijks tussen de 70 en 100 duizend bezoekers, waarvan het overgrote gedeelte jeugd is.

Naast het vrij zwemmen worden in beide zwembaden zwemlessen gegeven en verschillende activiteiten voor de jeugd georganiseerd.

Beleid: Op het gebied van openbare speelterreinen moet een geactualiseerd speelruimtebeleidsplan worden opgesteld.

Sport

Verenigingen, jeugdleden en sportaccommodaties: Drechterland telt op dit moment 44 sportverenigingen. Hiervan hebben 28 verenigingen een jeugdafdeling, waardoor zij de jeugd uit Drechterland de gelegenheid bieden om te sporten. In 2007 waren ongeveer 2.700 jongeren in de leeftijd tot 18 jaar lid van een Drechterlandse sportvereniging. Om deze jonge sporters te faciliteren heeft de gemeente 16 buitensportaccommodaties, 6 gymnastieklokalen, 1 sportzaal en 2 sporthallen binnen de gemeentegrenzen.

Subsidies: Drechterlandse sportverenigingen krijgen jaarlijks subsidie van de gemeente. Onderdeel van het jaarlijkse subsidiebedrag is een bedrag van € 10,- (voor buitensporten) tot € 25,- (voor binnensporten) per jeugdlid. Deze subsidie is bedoeld om sportverenigingen te stimuleren om een jeugdafdeling te hebben en actief jeugdleden te werven en te behouden.

Breedtesportproject: In 2003 is in Drechterland het zesjarige breedtesportproject VDM van start gegaan. Binnen de het breedtesportproject worden verschillende activiteiten georganiseerd voor de jeugd van Drechterland. Binnen het thema Jeugdsport hebben stimuleringsactiviteiten plaatsgevonden zoals:

- Kidsgym
- JeugdSportPas
- JeugdVakantieSportWeek
- Sport Freaks!
- Sport- en speluitleen

Daarnaast zijn binnen het thema Verenigingsadviesing de projecten WhoZnext en 'Kanjers in de sport' georganiseerd. Het landelijke project WhoZnext heeft als doelstelling jongeren actief te betrekken bij het organiseren van sportaanbod, dat aansluit bij hun wensen en behoeften. 'Kanjers in de sport' is een methode die jeugdtrainers en –coaches en -begeleiders handvatten biedt in het versterken van de teamspirit, het verhogen van het zelfvertrouwen van kinderen en het omgaan met conflicten.

Sportdeelname: De meest actuele gegevens over sportdeelname van de jeugd in Drechterland komt uit de Westfriese jeugdmonitor. Er zijn metingen verricht in 2002, 2006 en 2007. In dit onderzoek is aan de jeugd gevraagd welke sport ze beoefenen en of ze dit in clubverband doen. In 2006 beoefende 87% van de 10 – 15 jarige jongeren uit Drechterland een sport. Dit is een stijging ten opzichte van 2002 met 5%. Bij de 16 – 23 jarigen is dat 71% (peiling 2005). Dit is een stijging van 3% ten opzichte van 2002. Deze cijfers liggen boven het regionale gemiddelde.

Beleid: Op dit moment zijn wij bezig met een sportdeelname onderzoek vanaf 18 jaar. Hieruit moet blijken hoe het is gesteld met de sportdeelname van alle inwoners uit Drechterland. De uitkomsten van de jeugdmonitor worden meegenomen in dit sportdeelname onderzoek. Naar aanleiding van de uitkomsten van dit sportdeelname onderzoek is het de bedoeling om op korte

termijn het sportbeleid te actualiseren in de vorm van een sportnota. Uiteraard krijgt de jeugdsport hierin een prominente rol.

Het breedtesportproject loopt in 2009 af. Een besluit over continuering van dit project moet nog worden genomen. Bij de keuze van de projecten zal het sportdeelname onderzoek een belangrijke rol spelen.

Sociaal-cultureel werk

De prioriteiten liggen hier bij het opbouwen van het tiener-en jongerenwerk in alle dorpskernen (zie hiervoor paragraaf 2.6.2), waarbij met name Hoogkarspel aandachtsgebied is. Goede accommodatie en professionele ondersteuning leggen de basis voor het tiener- en jongerenwerk waarbij er nauwe aansluiting gezocht zal worden met de Brede Scholen. Binnen de gemeente zijn een aantal accommodaties waar jeugdactiviteiten gehouden worden, waaronder bijvoorbeeld Access en de Wip-In in Venhuizen. De andere dorpskernen kennen ook een actief verenigingsleven en er worden regelmatig activiteiten georganiseerd. De Brede School in Wijdenes heeft een activiteitenprogramma dat goed bezocht wordt. De inventarisatie van alle verenigingen volgt in 2008.

Kunst en cultuur

Kunst en cultuur draagt bij aan de kwaliteit van de gemeenschap. De Gemeente bevordert de deelname hieraan door haar inwoners. In de nota Kunst en cultuur wordt dit beleidsthema uitgewerkt. Er zullen accenten komen te liggen op activiteiten voor jongeren, bijvoorbeeld op het gebied van kunsteducatie. Een belangrijke basisvoorziening voor jeugdigen is het bibliotheekwerk. Jongeren tot 18 jaar kunnen gratis lid worden van de bibliotheek. De bibliotheken zelf organiseren veel activiteiten voor scholen en peuters. Leesbevordering is bijvoorbeeld een onderwerp waar de bibliotheek veel aandacht aan besteedt.

In het kader van het lokaal onderwijs verzorgt de kunstcompagnie op de basisscholen kunst- en cultuureducatie.

3.3.4 Jeugd en veiligheid

Veiligheidsoverleg jeugd/hanggroepjongeren

In bijna alle gemeenten wordt overlast van jeugdigen als een groot probleem ervaren. Jongeren gebruiken de straat nu eenmaal anders dan volwassenen. Ze gebruiken de straat, de openbare ruimte bijvoorbeeld als ontmoetingsplaats. Volwassenen ervaren een groep jeugdigen, zeker wanneer die onbekend is, al snel als eng of bedreigend. Jongeren reageren ook al snel anders in een groep dan wanneer ze alleen zijn. Naast het gegeven dat groepen bedreigend kunnen overkomen is er ook regelmatig sprake van feitelijke overlast door groepen jeugdigen. Veelal gaat het niet om overtredingen, maar meer om hinderlijk gedrag waar moeilijk direct op in te grijpen is.

In onze optiek moet er sprake zijn van een integrale aanpak waarbij behalve jongeren zelf in ieder geval gemeente, politie, ouders, omwonenden en jongerenwerker en zo nodig andere partners (woningcorporaties, winkeliersverenigingen) betrokken zijn.

Klachten over jeugdoverlast moeten gebundeld worden en er moet altijd contact zijn met de melder. Wanneer er veel klachten zijn over een bepaalde groep jeugdigen op een locatie kan besloten worden een specifiek plan van aanpak voor die groep of locatie te maken met verschillende instanties. Voor men een plan van aanpak maakt moet er een goede analyse gemaakt worden waarin in ieder geval omwonenden en jeugdigen worden betrokken. Belangrijk is te horen welke oplossingen zij aandragen, en dat zij aangeven wat zij kunnen bijdragen aan de verbetering van de situatie. Activering en betrokkenheid van de bewoners, jongeren en

ouders bij de aanpak van het probleem is vaak een belangrijk onderdeel bij de oplossing ervan en men zal veelal toch samen verder moeten leven.

Halt

HALt staat voor Het Alternatief. Het is een instantie, waarin de gemeenten samenwerken met politie en justitie om kleine vergrijpen gepleegd door jongeren tot 18 jaar, snel af te doen met een eenvoudige straf, meestal een leerstraf of een werkstraf.

De activiteiten die Halt ontwikkelt op het gebied van preventie zijn veelzijdig. De meest bekende zijn: de vuurwerkvoorlichtingscampagne, projecten schoolveiligheid, voorlichting op het basis- en voortgezet onderwijs en schoonmaakacties rond graffiti. Het accent ligt in deze activiteiten op informatie, bewustwording, meningsvorming en het aanreiken van gedragsalternatieven.

Naast de uitvoering van preventieactiviteiten, geeft Halt gerichte adviezen aan gemeenten, scholen en ketenpartners.

Hoewel kinderen jonger dan 12 jaar niet strafrechtelijk te vervolgen zijn, kunnen zij toch bij kleine vergrijpen –mits met toestemming van ouders- naar Halt voor een STOP-maatregel. Het kind wordt dan lerend gestraft, door bijvoorbeeld het schrijven van een werkstuk of een excuusbrief.

De gemeenten zijn de belangrijkste opdrachtgever en financier van de preventieactiviteiten van de Halt-bureaus. Daarnaast worden er fondsen geworven en wordt samengewerkt met de provincies.

In 2007 heeft Halt 29 jongeren van de politie gemeld gekregen uit de gemeente Drechterland, voor zaken als baldadigheid, vuurwerk, vernieling, diefstal en heling. Van deze groep hebben 28 jongeren hun HALT afdoening positief volbracht.

Daarnaast heeft Halt op 6 basisscholen vuurwerkvoorlichting gegeven.

In de nota integrale veiligheid wordt het onderwerp jeugd en veiligheid ook nader uitgewerkt.

3.3.5 Jeugd, wonen en werk

Met name voor de oudere groep jongeren in de leeftijd van 16-23 jaar is wonen en werk een belanghebbend onderwerp. De gemeente streeft naar voldoende mogelijkheden voor starters en jongeren op de woningmarkt, maar op dit moment is er een gebrek aan geschikte woonruimte voor starters.

Voordat jongeren de arbeidsmarkt opgaan, is het belangrijk dat zij een startkwalificatie hebben. Het Centrum voor Werk en Inkomen (CWI) is de plaats waar jongeren naar toe gaan als zij werkloos zijn. Gemeentes moeten jongeren tot 27 jaar, die zich melden bij het CWI, in een leer/werktraject plaatsen, of alleen een leer- of een werktraject.

Daarnaast zijn er nog wel trends te vinden op de arbeidsmarkt, zoals het stijgende aantal vroegtijdige schoolverlaters en het stijgende aantal jongeren met een VMBO-niveau. Ook het aantal jongeren met schulden stijgt met een hoog tempo. Voorzieningen voor preventieve schuldhulpverlening worden alsmaar vaker ingezet, zoals voorlichting op basisscholen.

Werkzoekenden kloppen bij de gemeente aan als zij recht hebben op een uitkering op grond van de Wet werk en bijstand. De gemeente streeft er naar om jonge werklozen zo snel mogelijk naar een baan te begeleiden.

Beleidsontwikkeling: De gemeente gaat integraal (de afdeling Werk en Inkomen samen met de afdeling Welzijn) de context (problemen, breedte en oplossingen) en leerwerk mogelijkheden van

jongeren van 18 jaar tot 27 jaar onderzoeken, vooruitlopende op de wetwijziging WWB, waardoor jongeren een leerwerkplicht krijgen.

3.3.6 Jeugd en participatie

Het doel van jeugdparticipatie is om de actieve betrokkenheid en binding van jeugd met de gemeente te bevorderen. Jeugdparticipatie dient een structureel onderdeel van het gemeentelijke beleidsproces te worden. De gemeente vindt het van groot belang dat jongeren de mogelijkheid krijgen invloed uit te oefenen op zaken die hen rechtstreeks aangaan en dat zij ook gebruik maken van die mogelijkheden.

Bij participatie denkt de gemeente echter niet alleen aan de jeugd, maar ook aan het eerste milieu dat direct betrokken is op de jeugd, namelijk de ouders. De ouders zijn een groep met een belangrijke stem en om die reden wil de gemeente de ouders eveneens betrekken bij het ontwikkelen van toekomstig beleid. Hiermee is een begin gemaakt door de jongeren en de ouders te betrekken bij het opstellen van deze nota, door het houden van bijeenkomsten.

Ook worden jongeren, waar mogelijk, betrokken bij de uitvoering van de beleidsvoornemens, hierin vervullen de tiener- en jongerenwerker een centrale rol. Tot slot is het belangrijk om initiatieven van jongeren te stimuleren en te ondersteunen.

HOOFDSTUK 4 En waar gaan we werk van maken

4.1 Inleiding

Met velen kritisch kijken naar het eigen voorzieningenaanbod, is een goede manier om 'blinde vlekken' te voorkomen. De deelnemende partijen stelden het ook zeer op prijs, dat de gemeente het jeugdbeleid samen met haar partners, de organisaties, ouders en jeugd wil ontwikkelen en bijna alle deelnemers hebben aangegeven graag betrokken te willen worden bij de vervolgstappen van de beleidsontwikkeling.

Waar wij als gemeente naar toe willen, is al in de inleiding beschreven. Een beleid met draagvlak bij de gemeenschap. Ook wil Drechterland de landelijke ambities, door middel van maatwerk op lokaal niveau toepassen. Het beleid moet gericht zijn op ontwikkelingskansen voor de jeugd en het vroegtijdig signaleren van problemen, als het nodig is snelle effectieve hulp realiseren, dicht bij huis en eenvoudig beschikbaar voor ouders en kinderen.

In het vorige hoofdstuk hebben we in het voorzieningenaanbod voor de jeugd een onderscheid gemaakt in zes themavelden. Voor het organiseren van de drie bijeenkomsten hebben we vanuit deze themavelden vijf professionals benaderd en hen -vanuit de eigen deskundigheid- gevraagd wat voor de jeugd actueel is en wat voor onze gemeente de belangrijkste thema's zijn. Deze interviews leverden onderwerpen op, die als leidraad zijn gebruikt in de bijeenkomsten.

Vervolgens hebben de bijeenkomsten een groot aantal ideeën opgeleverd over mogelijke doelstellingen en maatregelen voor het jeugdbeleid in de gemeente. Hoewel het jeugdbeleid vanuit verschillende invalshoeken benaderd werd, was er met inachtneming van kleine nuanceverschillen een eenduidige visie op met name de 'zorggebieden' binnen het jeugdbeleid.

4.2 Waar zitten de knelpunten

Voor ons toekomstig beleid benoemen we zes onderwerpen die de komende tijd de aandacht verdienen. Het zijn problemen die in verschillende uitingsvormen al jarenlang aandacht vragen. Soms omdat dit onvoldoende de aandacht heeft gekregen in de gemeente, andere onderwerpen omdat die aansluiten bij landelijke ontwikkelingen.

Aan de hand van deze thema's zijn de volgende knelpunten naar voren gekomen.

- Voorzieningen 12 -16 jarigen
- Alcohol en drugs
- Vandalisme en overlast
- Voorkomen van voortijdig schoolverlaten
- Jeugdparticipatie
- Opvoedingsondersteuning en jeugdhulpverlening

Hieronder worden de knelpunten omschreven en wordt er weergegeven welke aspecten verbeterd kunnen worden. Tenslotte wordt er bij elk thema aangegeven welke activiteiten georganiseerd kunnen worden om aan de verbeteringen te werken.

4.2.1 Voorzieningen voor 12 – 16 jarigen

Voor jongeren in de leeftijd van 12 tot 16 jaar zijn er in de gemeente weinig specifieke (vrije tijd)voorzieningen. Vanzelfsprekend kunnen deze jongeren gaan sporten. Maar daarnaast heeft

deze groep behoefte aan specifieke voorzieningen en/of activiteiten, waar ze leeftijdgenoten kunnen ontmoeten en hun vrije tijd doorbrengen.

Algemeen jeugdbeleid betekent dat er aandacht is voor het behoud en/of het uitbreiden van een totaal pakket aan voorzieningen. Voor onze jeugd is het van wezenlijk belang, dat er een gezond en bloeiend (jeugd) verenigingsleven en dat er een gedegen voorzieningenniveau bestaat van sportverenigingen, cultuur- dans en zangverenigingen. De gemeente heeft de afgelopen tijd veel aandacht besteed aan het jeugd en jongerenwerk. Er is een tienerwerker aangetrokken en het aantal uur jongerenwerk is uitgebreid. Ook is er een accommodatie opgezet, waar vanuit het tiener-en jongerenwerk in de dorpskern Hoogkarspel kan gaan werken. Na het realiseren van de randvoorwaarden, zal het activiteitenaanbod in 2008 de aandacht krijgen. Het heeft de voorkeur, dat dit in een nauwe samenwerkingsrelatie met de Brede Scholen zal gebeuren.

Verbeterpunten:

- Het realiseren van een breed voorzieningenpakket voor 12 – 16 jarigen, samen met de tieners.
- Het creëren van samenhang in activiteiten tussen de dorpskernen.
- Kiezen voor een “doorgaande lijn” van activiteiten en jongeren verantwoordelijk maken voor allerlei activiteiten. Ervoor zorgdragen dat geen leeftijdsgroep meer buiten de boot valt
- Blijven bevorderen van deelname aan sportverenigingen
- De rol van de tiener- en jongerenwerker vergroten.

Activiteiten om verbeterpunten aan te pakken:

1. Investeren in voorzieningen voor de dorpskern Hoogkarspel. In eerste instantie in een volwaardig jeugdcentrum en daarnaast in het opzetten van een Brede School.
2. Afstemming van activiteiten van verschillende verenigingen. De ontwikkelingen van de Brede School hierin nauw betrekken.
3. De tiener- en jongerenwerker hebben een coördinerende en uitvoerende functie in het organiseren voor en met de 12 -16 jarigen.
4. Behoeftetepeiling; inzicht in de wensen en behoeften van deze doelgroep, op welke wijze en in welke vorm zij elkaar willen ontmoeten.

4.2.2 Alcohol en druggebruik

Het alcohol- en druggebruik is al jarenlang een punt van aandacht en bij de meeste gemeenten een beleidspunt. Landelijk heeft men met betrekking tot het alcoholgebruik een alcoholmatigingsbeleid gestart. Het streven is om te voorkomen dat kinderen jonger dan 16 jaar alcohol gaan gebruiken. Deze problematiek vraagt om een samenhangend pakket van maatregelen. Ook in West-Friesland zijn er diverse projecten. De gemeente Drechterland wil zich hier actief voor blijven inzetten.

Alcohol: Het alcoholgebruik door jongeren is een landelijk probleem waar steeds meer aandacht voor is, zowel in de politiek als in de media. Ook in de West Friese gemeenten wordt door (zeer jeugdige) jongeren stevig en vaak alcohol gedronken. Westfriesland staat al jaren in de top 3 van stevige drinkers. Jongeren gaan op steeds jongere leeftijd alcohol gebruiken, ouders hebben een grotere tolerantie ten aanzien van het alcoholgebruik van hun kinderen.

Het groeiende gebruik van alcohol is naast een gezondheidsrisico ook een belangrijke risicofactor van geweld. De politiecijfers tonen aan dat er vanaf 1998 een stijgende trend van het aantal gepleegde geweldsdelicten is.

Drugs: Het druggebruik is een onderwerp dat tussen ouders en jongeren nauwelijks bespreekbaar is. Jongeren beschouwen alcohol en softdrugs als reguliere middelen bij hun uitgaansleven. Mede vanwege het gedoogbeleid van de overheid blijken jongeren de negatieve effecten op hun gezondheid te bagatelliseren. Als het drugsgebruik deel gaat uitmaken van de leefstijl (o.a. dagelijks gebruik) van jongeren, ontstaat er een dreigende cultuur van acceptatie. Met name zorgelijk zijn de signalen over het gebruik van cocaïne, speed en pillen. Er is onvoldoende inzicht in de mate van druggebruik uit deze categorie, maar er zijn voldoende signalen om vast te kunnen stellen dat het groter is dan men thans vermoedt.

Voorlichtingsavonden over de gevaren van alcohol- en drugsgebruik die door de gemeente in de afgelopen jaren een aantal keer zijn georganiseerd, werden slecht bezocht door ouders.

- Verbeterpunten:*
- Voorlichting en ondersteuning aan ouders. De drempel voor ouders verlagen om bij instanties voor vragen of hulp aan te kloppen.
 - Voorlichtingscampagnes richten op bewustwording m.b.t. de gezondheidsrisico's en andere risico's (geweldsincidenten, verkeersveiligheid).
 - Voorlichting aan kinderen en deze voorlichting op jonge leeftijd starten (als programmaonderdeel van het basisonderwijs).
 - Regionale maatregelen treffen om alcoholgebruik te verminderen, bijvoorbeeld; Afspraken over sluitingstijden, beschikbaarheid alcohol, gelegenheden voor het /gebruik van alcohol.
 - Excessen bij alcohol en drugs strenger aanpakken, en de pakkans verhogen.
 - Ouders confronteren bij signalen van drank- en druggebruik door een kind.
 - Een duidelijk beeld over de omvang van de problematiek rondom druggebruik.
 - Structurele aandacht voor de preventie van alcohol- en druggebruik.

Activiteiten om de verbeterpunten aan te pakken:

5. Nota gezondheidsbeleid, waarin ook aandacht is voor alcoholmatiging.
6. Preventieve activiteiten op school voor jeugdigen van 10 – 18 jaar specifiek gericht op (experimenteel en regelmatig) gebruik van alcohol en blowen.
7. Doelgericht activiteiten afgestemd op leeftijdsfase van de jongere en de situatie waarin de jongere zich bevindt (experimenteel, regelmatig, problematisch), door middel van een nauwe samenwerking van instanties.
8. Voorlichtingsbijeenkomsten organiseren voor ouders.
9. Regionale samenwerking met de buurgemeenten, GGD, Brijder Stichting en scholen. In hun vrije tijd gaan jongeren grenzen over. Samenwerking met de buurgemeenten is nodig om effectief beleid van de grond te krijgen.
10. Repressie; handhaven t.a.v. overlast- en drugsproblemen. Een sluitende aanpak opzetten en concrete afspraken maken tussen de politie, gemeente, uitgaansgelegenheden en andere instellingen.

4.2.3 Vandalisme en overlast

Opgroeiende jeugd is –vanzelfsprekend- bezig met het verkennen en testen van de regels die ze tegenkomt. Dit geldt ook voor zaken als vandalisme, overlastgevende situaties, kleine

criminaliteit. Vaak is dit groepsgegedrag of gedrag om indruk te maken op anderen. Dit gedrag kan bij anderen tot veel overlast en ergernis leiden.

Uit de bijeenkomsten komt naar voren dat het wenselijk is vandalisme en overlast door jongeren terug te dringen. Deels kan dit gebeuren door hen alternatieven te bieden, zoals ontmoetingsplaatsen en/of huiskamerprojecten. Deels ook door een handhavingsbeleid.

Vandalisme en overlast hangt vaak samen met alcohol en/of druggebruik. In alle gevallen is het noodzakelijk in gesprek te komen met de jongeren zelf. We moeten bij dit thema een duidelijk onderscheid maken tussen overlast van hanggroepjongeren en uitgaansoverlast.

- Verbeterpunten:*
- Met de samenwerkingspartners inventariseren van de hanggroepen, de locaties en intensiteit van het probleem.
 - Overlast voorkomen door het inzetten van preventieve maatregelen
 - De sociale binding van de groepen jongeren vergroten. Het aanbieden van andere alternatieven dan rondhangen. De tiener- en jongerenwerker een centrale rol geven
 - Bij het plegen van licht strafbare feiten aandacht houden voor de achtergrond van een jongere. Inzet van hulpverlening.
 - Repressieve maatregelen bij recidive of ongemotiveerdheid en het realiseren van een snelle afhandeling.

Activiteiten om verbeterpunten aan te pakken:

11. Het verbeteren van een activiteitenprogramma in de dorpskernen, waardoor het aansluit bij de behoefte van jongeren.
12. Aandacht voor ouders door middel van opvoedingsvoorlichting en ouders confronteren bij ontoelaatbare gedrag van hun kinderen.
13. Continuëren van het project veiligheidsoverleg jeugd.
14. Afspraken maken over de verhoging van een politie-inzet en de pakkans vergroten bij ontoelaatbaar gedrag.
15. Voorlichtingsbijeenkomsten bij gelegenheden waar jongeren vaak komen. Bijvoorbeeld met behulp van de politie en Halt.
16. Continuëren van de contacten tussen de gemeenten en de partijen die overlast ervaren.

4.2.4 Voorkomen van voortijdig schoolverlaten

Nog steeds hebben we te maken met leerlingen die de school verlaten zonder startkwalificatie, spijbelen of in het geheel niet naar school gaan. Dit aantal moet dalen. Om hier zicht op te houden betekent dit dat de registratie van deze leerlingen verbeterd moet worden, in een regionale/provinciale aanpak. Daarnaast dient de begeleiding van deze jongeren versterkt te worden en moeten er meer alternatieve trajecten (leerwerkplekken en stageplaatsen) worden aangeboden. Bij het voorkomen van voortijdig schoolverlaten gaat het ons om alle inzet die er toe leidt dat zoveel mogelijk kinderen (overeenkomstig hun aanleg en talent) van school gaan met een diploma.

Er zijn verschillende maatregelen getroffen om voortijdig schoolverlaten te voorkomen, zoals het versterken van toezicht op de naleving van de leerplichtwet en de functie van het RMC (Regionale Meld- en Coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten). Bij het realiseren van een sluitende aanpak zijn meerdere instanties betrokken en de gemeentelijke inzet is vooral bedoeld om afstemming en samenwerking te bevorderen tussen het onderwijs, arbeidstoeleiding en (preventieve) jeugdzorg.

Met dit knelpunt hebben wij met name onze aandacht gericht op het einde van het schooltraject. Met de doorgaande ontwikkelingslijn die wij als gemeente voorstaan, betekent het dat de signaleringsfunctie en onderkenning van problemen al bij de voorschoolse periode ingebed moet worden. Dit betekent dat er naast aandachtspunten bij voortijdig schoolverlaten een verdergaande professionalisering in de voorschoolse periode, dus binnen de peuterspeelzalen en kinderopvang, moet komen. Ook is het van belang dat de samenwerking tussen scholen geoptimaliseerd wordt en dat er een continuering of versterking nodig is van de zorgnetwerken rond scholen.

- Verbeterpunten:*
- Verbeteren van registratie en uitwisseling van informatie in de doorgaande ontwikkelingslijn van kinderen.
 - Korte communicatielijnen, betere controle op en begeleiding van leerlingen.
 - Een verdere professionalisering van de peuterspeelzalen, in zowel inhoudelijk beleid als in de organisatiestructuur.
 - Aandacht voor (leer)werktrajecten voor (potentiële) voortijdige schoolverlaters.
 - Creëren van maatschappelijke stages

Activiteiten om deze verbeterpunten aan te pakken:

17. Ouderbetrokkenheid vergroten, door het organiseren van meerdere ouderavonden per jaar.
18. Deskundigheidsbevordering peuterspeelzalen en kinderopvang
19. Opzetten van een plan voor (leer)werktrajecten en maatschappelijke stages
20. Continuëren van de samenwerkingsverbanden tussen scholen, waarbij als structureel aandachtspunt registratie en overdracht van informatie komt.

4.2.5 Jeugdparticipatie

Jeugdparticipatie dient een structureel onderdeel van het gemeentelijk beleidsproces te worden. Jeugdigen moeten de gelegenheid krijgen om mee te praten over beleidskwesties die hen aangaan. Ook moeten zij de gelegenheid krijgen om mee te werken aan het traject van uitvoering van aspecten van het lokale jeugdbeleid. De jongeren geven echter zelf aan, het opstellen van beleid een verantwoordelijkheid te vinden van de gemeente. De jongeren zien voor zichzelf wel een actieve 'meningsvormende' rol weggelegd in de uitvoering van het beleid. Een goede communicatie met de gemeente, korte lijnen en snel antwoord zijn hierbij voorwaarden. Het idee van een jeugdraad of jeugdpanel heeft nog niet echt hun voorkeur, maar de afstand tussen de gemeente en de jongeren die er nu nog is, kan hierin ook een rol spelen. De gemeente is op dit moment bezig met een inhaalslag en investeert veel in de jeugd. Dus mogelijk kan er in de toekomst opnieuw een jeugdraad gevormd worden, of een andere vorm die aansluit bij de behoefte van jongeren.

Een mogelijkheid om jeugdparticipatie op te starten is te gaan werken in een meer vrijblijvende vorm van advisering. Dit kan bijvoorbeeld door gebruik te maken van de tiener- en jongerenwerk of door het opzetten van een jeugdwebsite. Ook zal de gemeente regelmatig bijeenkomsten organiseren, waarbij zij de jeugd uitnodigt om van gedachten te wisselen over actuele onderwerpen.

- Verbeterpunten:*
- Jongeren activeren bij het organiseren van activiteiten.
 - Vorm vinden voor een structurele raadpleging van de jeugd.

- Over beleidsonderwerpen wordt vaak maanden overlegd, jongeren zien meer in oplossingsgerichte (en snelle) resultaten.
- Het ontwikkelen van een website voor jongeren.
- De rol van de tiener- en jongerenwerker vergroten.

Activiteiten om de verbeterpunten aan te pakken:

21. Het faciliteren van het jongerenwerk om jongeren meer ondersteuning te bieden bij het ondernemen van activiteiten.
22. Het realiseren van een vast aanspreekpunt bij de gemeente.
23. Vergroten van de toegankelijkheid van de gemeente voor jongeren. Ideeën hierbij zijn het realiseren van een jeugdwebsite naast of als onderdeel van de gemeentelijke website.

4.2.6 Opvoedingsondersteuning en jeugdhulpverlening

Opvoeding van en gedragsproblemen bij jeugdigen verdient extra aandacht. Ouders zouden makkelijker toegang moeten hebben tot vormen van opvoedingsondersteuning. Ze weten vaak onvoldoende waar ze hulp kunnen krijgen bij opvoedings- en/of opgroei problemen.

Professionals (leerkrachten, interne begeleiders, maatschappelijk werkers) weten onvoldoende naar wie ze kunnen doorverwijzen bij gesignaleerde problemen. Problemen bij kinderen dienen vroegtijdig gesignaleerd en onderkend te worden, waarna passende hulp gezocht en geboden kan worden. En daarbij komen de kinderen, jongeren en ouders die wel hulp zouden kunnen gebruiken, maar dat zelf (nog) niet realiseren.

Ongeveer 16% van de 12 -16 jarigen heeft psychische klachten, zo blijkt uit onderzoek van de GGD. Dit is weliswaar lager dan in omliggende gemeenten, maar toch een aanzienlijke groep. In toenemende mate hebben professionals uit het onderwijs, de kinderopvang en de zorginstellingen de indruk dat de balans tussen draaglast en draagkracht bij een grote groep ouders niet in evenwicht is. Een deel van de jongeren met psychische klachten zal de weg naar de jeugdhulpverlening weten te vinden, maar toch blijken er altijd jongeren tussen wal en schip te vallen.

Er is een dringende vraag naar gerichte opvoedings- en gezinsondersteuning, niet alleen zoals hierboven geschetst in preventieve zin, maar ook als het gaat om vormen van jongerenoverlast in de samenleving, grensoverschrijdend gedrag van kinderen en jongeren (pesten, grof taalgebruik, respectloosheid, agressief gedrag).

- Verbeterpunten:*
- Het verbeteren van de toegang en toeleiding naar hulpverlening en opvoedingsondersteuning.
 - Samenwerking tussen het onderwijs/opvang en hulpverlening/opvoedingsondersteuning versterken.
 - Signaleringsfunctie van (jeugd)verenigingen en andere organisaties versterken.
 - Het realiseren van een overzicht van het hulp-en ondersteuningsaanbod op het gebied van opvoeding en opgroeien in de gemeente Drechterland.
 - Dit overzicht is ook bekend bij hulpverleningsinstanties, zorgnetwerken en andere partijen die met jeugd omgaan.

Activiteiten om deze verbeterpunten aan te pakken:

24. Het realiseren van een overzicht van het aanbod van de lokale en regionale instellingen op het gebied van preventief jeugdbeleid (lokaal hulpverleningsaanbod volgens de vijf gemeentelijke functies).
25. Er wordt meer bekendheid gegeven aan dit aanbod.
26. Er wordt in 2008 een aanvang gemaakt met de opzet van een front office van het Centrum voor Jeugd en Gezin, waarin de activiteiten, hulpverleningsinstanties en vormen die lokaal actief zijn geborgd worden.
27. Het realiseren van een startnotitie voor een Centrum voor Jeugd en Gezin.

4.3 Conclusies

Waar willen we in Drechterland naar toe met ons jeugdbeleid?

In deze nota komt naar voren dat verschillende beleidsterreinen nauw met elkaar verweven zijn. Wij streven ernaar om binnen de gemeente de verschillende beleidsafspraken met elkaar af te stemmen en samenhang te creëren. Dat is ons inziens nodig om garant te staan voor een consistent integraal lokaal jeugdbeleid. In 2008 worden er enkele beleidsnota's afgerond. De nota's waarin de ontwikkelingen rondom de jeugd als specifieke doelgroep genoemd worden, zijn onder andere:

- De WMO-beleidsnota.
- De nota Kunst en Cultuur.
- De nota integrale veiligheid.
- Een sportdeelname onderzoek.
- De nota gezondheidsbeleid.
- De startnotitie Centrum Jeugd en Gezin.

De startnotitie Brede School is en de welzijnsvisie zijn al in 2007 door de Gemeenteraad vastgesteld. Om tot uitvoering te kunnen komen van de beleidsitems uit de verschillende nota's, is naar hieruit mag blijken een duidelijke afstemming en een goede interne communicatie noodzakelijk.

Uit de vorige hoofdstukken komt naar voren dat we het op veel gebieden aardig doen, maar dat landelijke en regionale ontwikkelingen ons vragen om bijstelling en ontwikkeling. Bovendien hebben we geconstateerd dat er enkele hiaten binnen ons jeugdbeleid bestaan. Hiaten die weliswaar niet gelijk hoeven te leiden tot problematische situaties, maar die bij een adequate aanpak de kansen en mogelijkheden voor de jeugd in Drechterland vergroten.

De zes thema's die hierboven zijn geformuleerd, zijn door de inwoners en door organisaties die met jeugd werken aangeduid als de onderwerpen waarbinnen knelpunten worden gesignaleerd. De actiepunten die uit deze zes thema's naar voren komen, vormen voor de gemeente de uitgangspunten voor het nieuwe lokale jeugdbeleid.

Opvallend hierbij is, dat we sommige actiepunten bij verschillende thema's terug zien. Investeren in voorzieningen en activiteiten voor de jeugd levert niet alleen een bijdrage op in verrijking van culturele en recreatieve mogelijkheden voor de jeugd, maar het heeft tevens een preventieve werking om overlastgevend gedrag te verminderen. De rol van de tiener- en jongerenwerker wordt hierbij meerdere keren genoemd. In de uitvoering van deze werkzaamheden zullen zij een spilfunctie vervullen.

Ook opvoedingsondersteuning, vroegsignalering en een doorlopende ontwikkelingslijn, waarbij niet alleen een rol is weggelegd voor (eerstelijns) hulpverlening, maar waar ook het jeugdwerk en de scholen als mogelijke vindplaatsen voor kinderen en jongeren in problemen belangrijke partijen zijn, benadrukken de noodzaak van afstemming en samenwerking van uitvoerende organisaties.

Samenvattend kan gezegd worden dat uit de 6 geformuleerde beleidsthema's en de verbeterpunten die hieruit volgen een aantal belangrijke aspecten naar voren komen die richting kunnen geven aan een vervolg in het opzetten van een lokaal jeugdbeleid. Het is daarom van belang om de voortgang van het proces te bewaken door het realiseren van evaluatiemomenten.

In het laatste hoofdstuk, worden de actiepunten per thema's weergegeven. Per actiepunt wordt gekeken naar de partijen en organisaties die nodig zijn om aan de uitvoering van het actiepunt vorm te geven, wordt hier een tijd aan gekoppeld en wordt er een financiële indicatie gegeven.

Jeugdbeleid in Drechterland: We maken er met elkaar werk van.

HOOFDSTUK 5 Uitvoeringsplan

Aan de hand van de 6 thema's zal per onderwerp concreet aangegeven worden waar we als gemeente naar toe willen; wat het doel is en welke actiepunten de gemeente wil ondernemen om dit te realiseren.

5.1 Voorzieningen voor 12 – 16 jarigen				
Activiteiten	Actoren	Planning	Financiën	
			2008	2009 e.v.
1. Investeren in voorzieningen voor de dorpskernen in Hoogkarspel. In eerste instantie in een jeugdgebouw en een Brede School.	Gemeente, tienerwerker, Brede school coördinator, Jongerenwerker, Scholen, Verenigingen	2008	<ul style="list-style-type: none"> • Exploitatie jeugdgebouw Hoogkarspel € 7.000,- • Activiteiten € 5.000,- 	<ul style="list-style-type: none"> € 10.000,- € 5.000,-
2. Afstemming van activiteiten van verschillende verenigingen. De ontwikkelingen van de Brede School hierin nauw betrekken.	Gemeente, tienerwerker, Brede school coördinator, Jongerenwerker, Scholen, (Sport)verenigingen	2008-2009	geen*	geen
3. De tiener- en jongerenwerker hebben een coördinerende en uitvoerende functie in het organiseren voor en met de 12 -16 jarigen.	Gemeente, tienerwerker, Brede school coördinator, Jongerenwerker, Scholen	structureel	Uit formatie	idem
4. Behoeftetepeiling; inzicht in de wensen en behoeften van activiteiten	Gemeente, Breedtesportservice, sportverenigingen, scholen, tienerwerker, Brede school coördinator, Jongerenwerker	2008	geen	geen
Subtotaal			€ 7.000	€ 15.000

(* daar waar geen staat wordt bedoeld: Er zijn geen aanvullende middelen nodig)

5.2 Alcohol en drugs

Activiteiten	Actoren	Planning	Financiën	
			2008	2009 e.v.
5. Nota gezondheidsbeleid, waarin specifiek aandacht is voor alcoholmatigingsbeleid	Gemeenten, GGD, GGZ, Brijder Verslavingszorg, Bureau Jeugdzorg.	September 2008, jaarlijks	geen	geen
6. Preventieve activiteiten op school voor jeugdigen van 10 – 18 jaar specifiek gericht op (experimenteel en regelmatig) gebruik van alcohol en blowen.	Gemeenten, GGD, GGZ, Brijder Verslavingszorg, Scholen	September 2008,	<ul style="list-style-type: none"> • Activiteiten basisonderwijs € 3.025,- • Activiteiten voortgezet onderwijs € 500,- 	<ul style="list-style-type: none"> € 3.025,- € 500,-
7. Doelgericht activiteiten (o.a. voorlichting) op leeftijdsfase van de jongere en de situatie waarin de jongere zich bevindt (experimenteel, regelmatig, problematisch), door samenwerking met instanties.	Gemeenten, GGD, GGZ Brijder Verslavingszorg, Scholen, tiener-en jongerenwerk	Structureel minimaal twee keer per jaar,	geen	geen
8. Voorlichtingsbijeenkomsten organiseren voor ouders.	Gemeente, GGD, Brijder Verslavingszorg, Jongerenwerker	Structureel minimaal twee keer per jaar	€ 1.000,-	€ 1.000,-
9. Regionale samenwerking met gemeenten, GGD, Brijder Stichting en scholen. In hun vrije tijd gaan jongeren grenzen over. Samenwerking met de buurgemeenten is nodig om effectief beleid van de grond te krijgen.	Gemeenten, Tienerwerker, Jongerenwerker, GGZ, Politie, GGD, Brijder Verslavingszorg,	Vanaf heden	geen	geen
10. Repressie; handhaven t.a.v. overlast- en drugsproblemen. Een sluitende aanpak opzetten en concrete afspraken maken tussen de politie, gemeente, uitgaansgelegenheden en andere instellingen.	Gemeenten, GGD, GGZ, Politie, horeca, Brijder Verslavingszorg, tiener- en jongerenwerk	Vanaf heden	geen	geen
Subtotaal			€ 4.525,-	€ 4.525,-

5.3 Vandalisme en overlast

Activiteiten	Actoren	Planning	Financiën	
			2008	2009 e.v.
11. Het verbeteren van een activiteitenprogramma in de dorpskernen, waardoor het aansluit bij de behoefte van jongeren.	Gemeente, Brede School coördinator tiener-en jongerenwerker	Vanaf heden	geen	geen
12. Aandacht voor ouders door middel van opvoedingsvoorlichting en ouders confronteren bij ontoelaatbare gedrag van hun kinderen.	Gemeente, politie, hulpverlenings instanties, tiener- jongerenwerk	Op verzoek	Middelen uit het budget Centrum voor Jeugd en Gezin	idem
13. Continueren van het project veiligheidsoverleg jeugd	Gemeente, politie, tiener-en jongerenwerk	Eén keer in de zes weken	geen	geen
14. Afspraken maken over de verhoging van een politie-inzet en de pakkans vergroten bij ontoelaatbaar gedrag.	Gemeente en politie	Vanaf heden	geen	geen
15. Voorlichtingsbijeenkomsten bij gelegenheden waar jongeren vaak komen. Bijvoorbeeld met behulp van de politie en Halt.	Gemeente, politie, Halt	Twee keer per jaar	geen	geen
16. Continueren van de contacten tussen de gemeenten en de partijen die overlast ervaren.	Gemeente, politie, inwoners gemeente	Structureel, eens in de drie maanden	geen	geen
Subtotaal			0	0

5.4 Voorkomen van voortijdig schoolverlaten

Activiteiten	Actoren	Planning	Financiën	
			2008	2009 e.v.
17. Ouderbetrokkenheid vergroten, door het organiseren van meerdere ouderavonden per jaar.	Gemeente, scholen.	Structureel	€ 1.000,-	€ 1.000,-
18. Deskundigheidsbevordering peuterspeelzalen en kinderopvang.	Gemeente, peuterspeelzalen en kinderopvang	2009	€ 1.000,-	€ 5.000,-
19. Opzetten van een plan voor (leer)werktrajecten en maatschappelijke stages.	Gemeente, scholen	2008-2009	p.m.	p.m.
20. Continueren van de samenwerkingsverbanden tussen scholen, waarbij als structureel aandachtspunt registratie en overdracht van informatie komt.	Gemeente, scholen	Structureel	geen	geen
Subtotaal			€ 2.000,-	€ 6.000,-

5.5 Jeugdparticipatie

Activiteiten	Actoren	Planning	Financiën	
			2008	2009 e.v.
21. Het faciliteren van het jongerenwerk om jongeren meer ondersteuning te bieden bij het ondernemen van activiteiten.	Gemeente, tiener- en jongerenwerk	Vanaf september 2008	€ 2.500,-	€ 2.500,-
22. Het realiseren van een vast aanspreekpunt bij de gemeente.	Gemeente, tiener- en jongerenwerk	Structureel		
23. Vergroten van de toegankelijkheid van de gemeente voor jongeren. Ideeën hierbij zijn het realiseren van een jeugdwebsite naast of als onderdeel van de gemeentelijke website.	Gemeente, tiener- en jongerenwerk	Vanaf september 2008	<ul style="list-style-type: none"> • Ontwikkelingskosten € 1.000,- • Beheerskosten € 1.000,- 	€ 1.000,-
Subtotaal			€ 4.500,-	€ 3.500,-

5.6 Opvoedingsondersteuning en jeugdhulpverlening

Activiteiten	Actoren	Tijd	Financiën	
			2008	2009 e.v.
24. Het realiseren van een overzicht van het aanbod van de lokale en regionale instellingen op het gebied van preventief jeugdbeleid (lokaal hulpverleningsaanbod volgens de vijf gemeentelijke functies).	Gemeente, hulpverleningsinstellingen	September 2008	geen	geen
25. Er wordt meer bekendheid gegeven aan dit aanbod.	Gemeente	November 2008	geen	geen
26. Er wordt in 2008 een aanvang gemaakt met de opzet van een front office van het Centrum voor Jeugd en Gezin, waarin de activiteiten, hulpverleningsinstanties en vormen die lokaal actief zijn geborgd worden.	Gemeenten, hulpverleningsinstellingen	September 2008	Middelen uit het budget Centrum voor Jeugd en Gezin	idem
27. Het realiseren van een startnotitie voor een Centrum voor Jeugd en Gezin.	Gemeente	November 2008	geen	geen
Subtotaal			0	0

Totaal	€ 18.025,-	€ 29.025,-
---------------	------------	------------

